

Prenumeratę i inseraty przyjmują:
 Administracja „Gazety Krakowskiej,” tutejsze Agencje:
 W Krakowie: Jan Fischer, „Pałac Spiski,” p. Nowakowska, Sukiennice Nr 29., W. Kukliński w hali Sukiennic Nr 5. — W Rynku głównym p. A. Grigar, Główna trafik, skład papieru p. R. Ludwińskiego. Ulica Grodzka: p. J. Bajer. — Na Stradomiu księgarnia S. Herzoga.
 We Lwowie: księgarnia Polska, Plac Halicki, 14.
 Reklama ogłoszeniowa nie podlega opłacie pocztowej.

GAZETA KRAKOWSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja i Administracja przy ulicy Kanoniczej pod Nrem 16 na pierwszym piętrze.

Rękopisów nie zwracamy. — Niefrankowanych listów nieprzyjmujemy.

Warunki prenumeraty:

W Krakowie: rocznie 12 złr. półrocznie 6 złr., kwartalnie 3 złr., miesięcznie 1 złr.

W Galicyi i całej monarchii austro-węg.: rocznie 16 złr., półrocznie 8 złr., kwartalnie 4 złr., miesięcznie 1 złr. 35 ct.

W innych krajach: rocznie 48 fr., (40 marek), półrocznie 24 fr., (20 mrek.), kwartalnie 12 fr., (10 mrek.), miesięcznie 4 fr. (3 mrek. 50 fen.)

Pojedynczy numer 5 cent. z przesyłką pocztową 8 ont.

Inseraty 6 cent. od wiersza drobnym drukiem (petitem).

Kraków, dnia 24 lutego.

Herostratesowe dzieła frakcji.

W ostatnim półroczu młodzież akademicka i szkolna całej Polski ożywiła się myślą złożenia hołdu jednemu z bardzo zasłużonych pisarzy naszych, a niewątpliwemu patryocie — bo krwią patryotyzm swój pieczętował — z okoliczności jego pisarskiego jubileuszu. Mówimy tu o panu Zygmuncie Miłkowskim *alias* T. T. Jeżu. Pisarz to — ktoś go nie zna, jako pisarza?

Zawsze szlachetnych, choć czasem niejasnych tendencji, zawsze ożywiony dążeniami do idealnego dobra, przejęty uwielbieniem dla cywilizacji i oświaty, wolnomyślny bez najmniejszej kwestyi. Lecz wszystkie jego dążenia, choćby się tam gdzieś w obłokach błękały, nie były niebezpiecznymi dla naszego społeczeństwa, bo próbą rzetelności dążeń zrobił on dla siebie przyszyły byt ojczyzny.

Ponieważ Jeż występował zawsze jako zwolennik oświaty i postępu, więc pewna szkoła warszawska tak zwanych pozytywistów, która świadectw swojego patryotyzmu nie złożyła a dała dowody łatwego błękania się na bezdroża zupełnie niezgodne z naturą naszego społeczeństwa, zapragnęła skonfiskować hołdy na cześć Jeża składane na swój własny rachunek — zupełnie tak samo jak tutejszy organ reakcyjny konfiskował uchwały Koła polskiego a następnie wieniec na grobie zgasłego niedawno patryoty składane na swój rachunek frakcyjny.

Z oburzeniem prasa polska zaprotestowała przeciw tej konfiskacji Jeża na rzecz szkoły, z którą on ani pochodzeniem, ani współdziałaniem, ani wyznawaniem przezeń celami dążeń nie miał nic wspólnego. Młodzież polska pobierająca wyższe nauki, protest ten poparła, a przez masowe, powiedziec można rzetelnie, przystąpienie do hołdów i owacy dla Jeża uratowała, że tak powiemy, jego cześć narodową i sprawę nadała szersze narodowe znaczenie. Z owacy tych uwił się

wieniec dla Miłkowskiego nadzwyczaj świetny, nie przeczymy; wieniec godny najgodniejszy. Z tej wszakże radości serc młodych jakich umysł bezstronny potrafiłby wysnuć coskolwiekbyż zdrożnego lub dla sprawy publicznej szkodliwego, owszem przeciwnie byłby to akord serc młodzińskich odzywających się głośno do ideałów ojczyzny dla dążeń do postępu dla oświaty. W tem akordzie zginęłyby i nieswojskie teorie szczepione wrogą ręką na zgubę naszego społeczeństwa i nie jeden ale wszystkie dobrej wiary umysły młodociane, jakie byłyby zbłąkane, znalazłyby wejście na drogi nasze, na których dla naszych żądań trzeba szukać rozwiązania.

Jeż odpowiedział na to listem ogólnym do młodzieży, w którym jej dziękuje za hołdy i cieszy się z nich, jako z uznania swojego żywota, jako z zapowiedzi, że ten żywot marnie nie zginie, i że ziarna przez niego bezustannie siane wśród publiczności rodzimej wydadzą owoce. List swój zaś kończy temi słowy: „Dziękuję wam Polski odradzającej się przedstawiciele, z głębi serca dziękuję! Dajcie mi tę pewność, że praca, która zadaniem życia mego była, nie ustanie aż rezultat onej wystąpi pod postacią Polski wolnej i niepodległej.”

W przydługim liście naturalnie nie obeszło się i bez owych wskazanych przez nas na początku jakichś niejasnych poglądów na stosunki świata, człowieka oderwanego od kraju, żyjącego za stolikiem pracy pisarskiej i z poza tego stolika na świat patrzącego, na świat, z którym miał zetknięcie istotne chyba na polu bitew i krwawych kolizyj. Do takich poglądów zaliczamy ustęp, gdzie prawi, „że nigdy(!) z równą siłą i w sposób równie nagły, nie manifestowała się sprzeczność interesów, pomiędzy rządzącymi a rządzonymi,“ dalej ustęp, w którym prawi o przełomie a nadchodzeniu psychicznego momentu, wobec którego stanąć winniśmy świadomi praw i obowiązków naszych, uzdolnieni do działalności samoistnej i gotowi, chociażby ręką orężną, upomnieć się o przy należne ojczyźnie naszej wśród narodów

wolne miejsce. Teoria jest niezawodnie mętną i doktrynerską, ale rada bardzo zdrowa a w każdym razie niezdrożna.

Nie znajdujemy nic również zdrożnego, gdy powiada, że każdy promień światła wprowadzony w głąb społeczeństwa wart bitwy wygranej, gdzie mówi, że kwestya socjalna podkopuje nasze siły „a chociaż się nie narzuca w sposób nagły, od przeczności jednak rozumowej sprawiedliwego a praktycznego rozstrzygnięcia się domaga”. Któż zaprzeczy, że kwestya socjalna jest kwestją żywotną naszych społeczeństw, że zaczawszy od ks. Bismarcka a skończywszy na każdym rozumnym patryocie, każdy ją przyjmuje nie w rachunek obojętny, ale jako zadanie wchodzące w kompetencję konserwatywnej polityki narodowej. „Oświata i oświata” — woła p. Miłkowski w swoim liście — wołanie to uważamy za jednostronne, ale zdrożnem nie jest; wy stosowane do młodzieży naszego praktycznego wieku może jest nawet stosownem a w każdym razie przytłumuje ostrza niebezpieczne, jakiegoś kto chciał może dopatrywać w cytowanych przez nas ustępach jego listu.

Sprawa mogła doskonale spocząć pomiędzy Jeżem a młodzieżą i stanowiąc piękny pomnik podziękowania dla młodzieży weterana pracy, nauki i patryotyzmu.

Nie tak przecież stało w radach naszej frakcji reakcyjnej, która gubi konserwatywne interesa polskiego społeczeństwa; jej potrzeba walki, bo inaczej zniknęłaby racya jej bytu, dla niej, gdyby nie było dojrzałych pozytywistów warszawskich, toby ich wyszukała i stworzyła, bo gdzieżby szukała przed naszym społeczeństwem świadectw dla swojego patryotyzmu. Jej chorągiew zbladła jak szmata wypłóciła ostatnich czasów, więc ją potrzeba zabarwić na nowo sztucznie wywołaną walką; jej falanga rozpierzcha się i chwieje, więc potrzeba napowrót skupić tych, którzyby się zdawało, że ich interes grubo jest zagrożony. To, że przez to ona na prawdę podnosi napowrót zgubione już i zapomniane usiłowania szkoły pozytywistów zapoznających interes ojczyzny, to

jej właśnie na rękę, bo przez to będzie miała walkę łatwą, jakiej potrzebuje; a co się stanie przez to z interesem ojczyzny, że część młodzieży znowu wypchnięta być może na fałszywe tory, to ją zupełnie mało obchodzi, byle górą szedł interes frakcji. Więc z herostratesową odwagą szrubując czcionki w reprodukcji listu Miłkowskiego i obdarzając oddzielne wyrazy jego okólnika długimi komentarzami, śmiało przyłożyła rękę do budynku harmonii ustalającej się pomiędzy młodzieżą polską i do spalenia ołtarza ojczyzny, jaki w jej sercach zaczął się na nowo podnosić pod hasłem oświaty tak właściwym dla polskiej młodzieży. Mamy wszakże nadzieję, że podobny czyn herostratesowy organu tej frakcji spotka się tylko z powszechnem oburzeniem narodowego społeczeństwa, zarówno w konserwatywnych jak i wolnomyślnych jego odłamach, którym przyświeca jeden ideał narodowy i dodatnia dążność społeczna.

Piszą nam z Wiednia:

Smutnych doczekaliśmy się czasów. Delegacja nasza w Wiedniu traci głowę; zeszedłszy z bitego prostego gościnnia autonomii narodowej błąka się po manowcach, zapada w moczary, goni za błędnymi ognikami, na cierniach rozdziera szaty. Za przykład tego może posłużyć sprawa na pozór mniej ważna, postępowanie z projektem ustawy o komasacji gruntów. Ponieważ projekt wyszedł od rządu, przeto posłowie nasi nie śmieli (jak to ostatnimi dniami co do ustawy o rybołówstwie uczynili) zaznaczyć już przy pierwszym czytaniu autonomicznego swego stanowiska, nie śmieli dalej w komisji, w której przez pp. Smarzewskiego, Jaworskiego, Chamca i innych byli reprezentowani, podnieść zarzut, że sprawa nie do kompetencji Rady państwa lecz do kompetencji sejmów należy. W drugim czytaniu posła delegacja nasza jeszcze dalej i przez usta Dra Madejskiego przyznała wyraźnie Radzie państwa prawa, których nawet centralistyczna konstytucja z r. 1867 jej nie przyznaje. Gdy wskutek tego w całym dziennikarstwie krajowym (nie wyjmując „Czasu”) jednomyślny okrzyk potępienia się podniósł, delegacja nasza przekonała się, że na mylną weszła drogę, lecz — zamiast wstrzymać się od głosowania — postanowiła ratować rzecz i siebie szeregami

Odcinek „Gaz. Krak.” z d. 24 lutego 1883.

SĄDY CUDZOZIEMCÓW

O POLSCĘ

I JEJ WALKACH Z ZABORCAMI.

20

(Dalszy ciąg.)

„Ta wzniosła odezwa Najwyższego Arcykapłana usłuchana została i obchód 13 Września odbył się z niezmierną okazałością.

Przybyli Ojciec Święty, otoczony przez „całe światobliwe collegium więcej niż ze stoma tysiącami katolików za sobą, obwołany został z zapalem obrońcą Polski. W tej okoliczności Francję przedstawiało jego wojsko pod bronią a Polskę processja złożona z jej synów, wypiewających w swym wyteplanym języku Litanje świętych, błagając o pomoc Boską dla swej Ojczyzny, o macierzeńskie zlitowanie się Marji, którą w miłości ogłaszają Królową Polską i Wielką Księżną Litewską. Co za widowisko! Co za wymowny odzew przeciw ciemnościom! Co za pociecha, co za chwała dla mordowanych ofiar.”

W tych krwawych szrankach, gdzie naród polski walczy w wysileniu najwznioślejszej

„rozpaczy, z jednej strony stoją przeciwko niemu interesa samolubne, zwierzęca przemoc, schizma i odszczepienstwo, a z drugiej strony i za nim najświętsze prawa sprawiedliwości wiary. Z tej to strony powinniśmy stanąć wraz z Pusem IX.

„Przebieżcie kroniki polskie; a na każdej stronicie wyczytacie niespożyte tytuły do „wiedziomości Kościoła dla tego narodu. Oto mój syn, — powiedział kiedyś Sobieski — wychowuję go na usługi chrześcijaństwa.

„Broniąc cywilizacji, Polska rozlała krwi potoki. Z tego samego już względu zasłużyła się tak, że Papież Paweł V odpowiedział jej posłom, składającym trofea zdobyte na barbarzyńcach i proszącym w zamian o dar jakich relikwii: „Jakto! prosicie mnie o relikwie? Zbierzcie trochę ziemi waszej; nie ma jednej odrobiny jej, któraby nie była relikwią jakiego polskiego męczennika.”

Takie więc są tradycje Polski! takie dzieje, takie wspomnienia jej. Temi świadectwami zajęta pierwsze miejsce, nietylko pośród narodów chrześcijańskich, lecz w ludzkości całej. A to miejsce zajęta zarówno męczeństwem, jak walką nieustanną, ciągłą dążnością do wyswobodzenia się na różnych drogach.

Jakże nędznymi, jak nikczemnymi są wszelkie okrzyki potępiające żywotność i działalność Polaków, gdy zdobyliśmy sobie sławę, imię tak świetnie w dziejach świata jaśniejące! Odstąpienie od tych tradycji, od tego posłannictwa byłoby szaleństwem: byłoby

niemożliwem wreszcie; albowiem gdyby jedno pokolenie zapomniało o tych zdobyczach w sferze tymczasowego dotąd, duchownego tylko, bytu Polski, to jeszcze syny albo wnuki nasze upamięliby się o swoją spuściznę, okupioną trudami i krwią męczeńską praojców.

Bezrozumny tylko woła: „Zstap z krzyża”.

„Opowiadają — kończy ten List Pasterski — że gdy święty Stanisław biskup Krakowski zabity był u ołtarza, a ciało jego porabano w sztuki, rozrzucone członki po trzech dniach złączyły się cudownie. Owoż Polska w tem cudownem podaniu widziała zawsze symbol swojego przeznaczenia. Przyjdzie dzień, w którym będzie odbudowana w ciało całkowite, bez blizn, pełne młodości i siły. Nie! Polska nie zginie, kiedy umieracie za nią.

„Módlmy się więc, błagając Boga o tryumf sprawy bronionej przez męczeństwo i błogosławionej przez Piusa IX.”

„Wobec Boga i dziejów, krew ta, gdy strumieniami płynie znowu, łączy to, co Polska

*) Jeżeli zatem powstanie 1863 roku było „głupstwem” według mniemania ludzi „rozsądnych” (a Mickiewicz już powiedział, jacy byli rozsądni a jacy szaleni) — jeżeli jak śmia utrzymywać inni, było nawet „zbrodnią,” to jakże? więc Papież zachęcał do głupstwa?!... błogosławił zbrodnię?!... Otóż do czego prowadzi zacieśnienie stronnictwa, które samo nie wie czego chce, które się miota z szaleństwem nieuleczalnego monomana! Ażebym tę walkę, godną pióra Homera, nazwał zbrodnią, trzeba być pozbawionym serca i rozumu. Najprzód przeciw tej walce wystąpili moskiewscy dziennikarze, a za nimi kilku księży apostołów, faryzeusze i tak zwani pozytywiści polityczni.

najpiękniej przedstawia: wolność, wiarę i miłość ojczyzny.”

Tak wołał w 1863 roku hrabia Montalembert, słynny obrońca wolności w duchu prawdziwie chrześcijańskim.

„Polska powstała! — mówił dalej ten wielki mistrz słowa, członek Izby parów, należący do najwyższych sfer arystokratycznych — *Legjony rozpaczy*, jak siebie nazywają, zjawiły się i nie znikną... Powstańce liczą się na tysiące. Nie masz człowieka, nie masz kobiety na całym obszarze dawnej Polski, którzyby serce do nich nie pałało.

„Bohaterowie *rozpaczy* nie tylko dzielnie się biją, ale występują wszędzie jako ludzie prawego serca i dobrego wychowania... Jakżebyśmy się ważyli sądzić przyczyny, które wywołały i usprawiedliwiły powstanie? Któż to był jak zawsze napastnikiem?... Niech nas Bóg zachowa, abyśmy mieli wyrzec chociaż słówko jedno, któreby mogło na siebie ściągnąć jedną kroplę krwi niepotrzebnie przełanej. Ale niech nas także Bóg broni od tego, abyśmy tym odbierali odwagę, którzy krew swą leją za ojczyznę, w ofierze sprawiedliwości.”

Tak myśli, czuje, mówi każdy uczciwy człowiek.

„Wybuch ten — wyrzekł Montalembert — nie był rokoszem swawolnym, ale wypłynął z serca jako powstanie prawe i wywołane przez najochoydniejszą zamięch, przez pobór rozpisywany z dziką chytryością, właściwą porywaniu murzynów na wybrzeżach Gwinei, pobór otoczony wszelkimi podstępami nocnej zasadzki, którego skutkiem miało być zdziesiątkowanie narodu, uprowadzenie na całe życie, jako galerników, dwudziestu pięciu ty-

*) Pomimo taką opiekę Papieża samego nad Polską, Arcybiskup Ledóchowski nie chciał przybyć do Krakowa na przeniesienie zwłok Kazimierza Wielkiego do nowego grobowca. A w parę

poprawek. I cóż się dzieje? Sprzymierzeńcy nasi, dla których tyle razy łamaliśmy karku, odstępowały nas; frakcy zwane, niewiedzące zkad, autonomistycznymi, głosują przeciw autonomii — poprawki nasze upadają. Ale nie dość na tem. Odpierając jedną z poprawek, poseł Kopp oświadczył, że jeśli panowie z Galicyi uważają ustawę za szkodliwą dla swojej prowincyi, on chętnie zgodzi się na paragraf, któryby Galicyę z pod mocy obowiązującej tej ustawy wyjęto. Na to (*incredibile dictu*) delegacya nasza idzie na lep i po odrzuceniu wszystkich swoich poprawek stawia wniosek, nawet niezmieniony, aby ustawa do Galicyi się nie odnosiła. I stało się, co się stać musiało: chytry Kopp wystąpił z piorunującą mową, zrywając posłów z Galicyi, aby jeśli chcą dla siebie coś *extra*, oddalili się przynajmniej wtedy, gdy sprawy innych krajów się rozstrzygają a nie panowali nad temi krajami, sobie zaś samym samorząd zastrzegali. Na słowa te, burza oklasków okryte, nikt z polaków nawet nie kusił się odpowiedzieć, i wniosek polski, przez sprzymierzeńców niepoparty, upadł wśród trudnych do opisania uczuć: wstydu i upokorzenia na ławach polskich, radości i urągania u wiernokonstytucyjnych, nietajonej *Schadenfreude* u naszych tak zwanych „sojuszników“.

Zajścia te, to dopiero przygrywka zajść, których oczekiwać można z powodu ustawy szkolnej już na porządek dzienny wprowadzonej. Projekt tej ustawy — to istna puszcza Pandory. Obawiać się też należy, by delegacya nasza z tego powodu reszty swej powagi niepowrotnie nie uroniła i na kraj niepowetowanych klęsk i niebezpieczeństw nie sięgnęła.

Dział ekonomiczny.

Piąte posiedzenie Towarzystwa kredytowego galicyjskiego.

(Koresp. „Gaz. Krak.“).

Lwów 23 lutego.

Wczorajsze posiedzenie końcowe tegorocznego zjazdu delegatów stało się interesującym z powodu, iż sprawa wyboru wiceprezesa na miejsce wybranego prezesem p. Russockiego wzięta niespodziany obrót przez stanowcze odmówienie kandydatury ofiarowywanej p. Gorajskiemu. Tutaj okazało się wyraźnie, że zarzuty zasadnicze czynione dotychczasowemu prowadzeniu interesów towarzystwa, mają większość opinii delegatów po sobie, a wybór prezesa nosi charakter czysto osobisty z nadziejami poprawy pod jego nawet sterem. Aby bowiem odjąć znaczenie, że tak powiemy, domowe wyborowi wiceprezesa przez proste posunięcie naprzód funkcjonariuszy Dyrekcyi, co się stawało niemiłym przez odmówienie przez p. Gorajskiego i przez p. Abrahamowicza ofiarowywanych im kandydatur, postanowiono na poufnym zgromadzeniu wybór wiceprezesa odłożyć do roku, dla lepszego zastanowienia się nad odpowiednią kandydaturą wobec odnowionego działania dzisiejszego zarządu. Opinia ta zwyciężyła na publicznym posiedzeniu ogromną większością głosów 36 przeciw 17. Było to skonstatowanie moralnego zwycięstwa opozycji.

Sprawa, która się rozwiązała ku ostatecznemu zadowoleniu wszystkich, zastrzyżł nieco p. komisarz rządowy, który niewiadomo dla czego, jak gdyby podobna uchwała zakłócała

jakiś normalny obrót spraw towarzystwa, domagał się stanowczo, aby do wyboru tego zastępowano. P. Męciński bardzo przedmiotowo obstając za odroczeniem przedstawił, że do wyboru tego nikt a przynajmniej znaczna część członków nie była przygotowana, gdyż miejsce wiceprezesa było obsadzone; że przez niedokonanie wyboru nie zmniejszy się bynajmniej skład osobisty zarządu dziś już przez zastępcę uzupełniony, że nareszcie wybór ten nie stał na porządku dziennym, jak tego wymagają statuta; a domaganie się komisarza rządowego odbił retorycznym zwrotem, że chociaż domaga się tego w imieniu Rządu, to przecież rząd za niespełnienie jego życzenia towarzystwa sekwestrować nie będzie. Nad spodziewanie wszystkich p. radca Podlewski z nadzwyczajnym rozdrażnieniem przyjął przemówienie p. Męcińskiego, zastrzegł się ostro przeciw „drastycznemu“ jak nazywał, traktowaniu jego żądań a od prezesa zgromadzenia domagał się, aby jego wniosek oddał pod głosowanie. Na raz jeden spadły na p. komisarza za to aż dwa pouczenia; p. Męciński przypomniał mu, że jego argumenta, nie wie czy są drastyczne ale są praktyczne, a prezes p. Dębowski oświadczył bez ogródek, że p. komisarz nie ma prawa stawiania wniosków zgromadzeniu. Niewinna sprawa odroczenia wyborów zamieniła się niespodzianie w kłóskę komisarza rządowego, zostawiając przykre wrażenie fałszywego tonu wśród ustalającej się harmonii po skończonych walkach.

Nie wpłynęło to na szczęście na wybór komisji rewizyjnej, którą można uważać za wynik pogodzonych poglądów na sprawę w łonie delegatów. Do komisji tej zostali bowiem wybrani pp. Dembowski, Męciński, Vivien, Gniewosz Stanisław, Badeni Stanisław, Abrahamowicz i Żurowski, a wśród nich ci, którzy się odznaczyli opozycyjnymi opozycjami, największą prawie otrzymali liczbę głosów.

Sprawozdań tych nie można bezstronnie zakończyć, nie oddawszy sprawiedliwości umiejętnemu przewodniczeniu p. Dembowskiego, który taktem i przytomnością swoją potrafił utrzymać rozprawę na właściwej wysokości i niedozwolił jej się rozprzecznić a dwukrotnie wyprowadził wnioskami swoimi, zszedłszy z prezydialnego krzesła, zgromadzenie z niepotrzebnej zawiłości dyskusji.

Przykre wrażenie zrobiło tutaj wystąpienie jednego zamieszczonego dziennika, który rozprawę w tej najpiękniejszej instytucji ekonomicznej kraju traktuje jako rzecz bagatelną, bezcelową; a żywotne interesa klasy wielkich właścicieli, która bądź co bądź przedstawia dotąd najbardziej zwarty obóz, z którego się rekrutują sędziy sprawy publicznej i które są zarazem jednym z głównych czynników ekonomicznej siły kraju, jako podrzędne, jako interesa *zadłużonych szlachciców* szukających ratunku w pożyczaniach a skazanym na przepade. Przywykliśmy bardzo do tego, że pewien rodzaj naszej opozycji zwanej tromtadratyczną schodzi się prawie zawsze przy praktycznych kwestjach z życzeniami wpływów przepotężnych, nie harmonizujących jak wiadomo z organicznym rozwojem kraju jako samodzielnej całości, wygadawszy się tylko bardzo opozycyjnie po swojemu. Podobne wszakże traktowanie spraw ekonomicznych kraju reprezentowanych przez wielką własność i podobne traktowanie całej tej klasy społecznej — zostało tu u nas już zapomniane.

W.

Sprawozdanie

z posiedzenia krakowskiej izby handlowo-przemysłowej z dnia 19 lutego 1883.

Przewodniczący prezes izby p. Baranowski. Obecnych członków 12.

Przedmiotem obrad był wyłącznie projekt nowej ordynacyi wyborczej nadesłany wskutek reskryptu ministerium handlu z dnia 9-go stycznia b. r. L. 38,893 okólnikiem namiestnictwa z dn. 26 stycznia br. L. 4623.

Z powodu, że większa część §§. wzmiankowanego projektu zawiera postanowienia odpowiadające wyraźnym przepisom ustawy o urządzeniu izb handlowo-przemysłowych, przedmiotem dyskusji były tylko postanowienia zastrzeżone swobodnemu uznaniu izby.

Takowe zawarte są przeważnie w §. 1 traktującym o liczbie członków, podziale na sekcye i kategorie, tudzież kwocie podatkowej uzasadniającej prawo głosowania w poszczególnych kategoriach.

W tej mierze uchwalono stosownie do wniosków komisji, że izba handlowo-przemysłowa składać się ma z 30 rzeczywistych członków zamiast dotychczasowych 24 i dzielić się na 2 sekcye t. j. handlową i przemysłową, której to ostatniej przekazane być mają także sprawy górnicze.

Sekcye liczyć mają każda po 15 członków, podczas gdy dotychczas sekcya handlowa składała się z 14, a sekcya przemysłowa z 10 członków.

Z powodu rozległości okręgu izby uchwalono zatrzymać dotychczasowy podział na dwa okręgi wyborcze t. j. krakowski i tarnowski, przyznając pierwszemu prawo wyboru 18 a drugiemu 12 członków.

Z ogólnej liczby członków 18 musi mieć stałe zamieszkanie w Krakowie lub trzymiłowym okręgu, a z tych 18 przypada 14 na oddział

krakowski a 4 na oddział tarnowski, tak że 4 członków z krakowskiego, a 8 z tarnowskiego okręgu może mieć miejsce zamieszkania poza Krakowem.

W każdej sekcji uchwalono utworzyć 2 kategorie, z których pierwsza reprezentować ma handel i przemysł na większą stopę prowadzony, a druga obejmować drobniejszych handlujących a względnie przemysłowców.

Do pierwszej kategorii należeć mają tak w sekcji handlowej jak i przemysłowej w okręgu krakowskim opłacający co najmniej 30 złr. rocznego podatku zarobkowego bez dodatków, a w tarnowskim 15 złr.

Prawo wyboru w drugiej kategorii przysługiwać będzie w mieście Krakowie handlującym i przemysłowcom opłacającym rocznie co najmniej 8 złr. 40 centów, a na prowincyi z handlu co najmniej 5 złr. 25 centów, a z przemysłu co najmniej 2 złr. 62 i pół centa podatku zarobkowego bez dodatków.

Wyborcy pierwszej kategorii będą mieli w krakowskim okręgu prawo wyboru po 5 członków, a wyborcy drugiej kategorii po czterech członków.

W okręgu tarnowskim obie kategorie wybierają po trzech członków.

Większy przemysł liczyć ma zatem 8 a drobniejszy 7 reprezentantów a tyleż większy a względnie mniejszy handel.

Wybór odbywa się na lat sześć, lecz po upływie pierwszego trzylecia połowa członków zostaje wylosowana i przez nowo wybranych z tej samej sekcji i kategorii zastąpiona.

Resztę postanowień projektu rządowego przyjęto *en bloc*, odrzucając poprawkę p. Zieleniewskiego, aby w poszczególnych sekcjach obieralnym był tylko kandydat mający sam czynne prawo wyboru w dotyczącej sekcji.

Dział literacki i artystyczny.

Lirycy greccy.

(przetłóżył Jan Czubek).

Poznanie literatury greckiej jest dla naszej szerszej publiczności niezmiernie utrudnione z powodu mało rozpowszechnionej znajomości języków starożytnych, zwłaszcza greckiego, o którym po wyjściu z gimnazjum najczęściej się zapomina. Jedynym więc źródłem pozostałym dla tłumaczenia, których w ogóle nie posiadamy wiele, a już dobrych, prawdziwie poetycznych, dokonanych z wniknięciem w ducha oryginału, bardzo mało. Jedynie wielki Homer i Sofokles, ten najpiękniejszy tragiczny starożytności, znaleźli u nas liczniej niż w innych krajach, a już do nich przysługę oddał naszej literaturze p. Czubek, przyswajając jej piękny wybór liryków greckich, piórem zaprawionem na przykładach z Sofoklesa uznanych powszechnie za znakomite. Zbiorek, o którym wspominał, obejmuje poetów z doby t. zw. klasycznej t. j. z epoki złotej literatury greckiej, a wszyscy tego czasu lirycy znaleźli w nim miejsce. Obok przekładów znajdujemy krótkie życiorysy połączone z poglądem na dzieła opisywanego poety, które są niejako komentarzem poniżej tłumaczonych poezji. Treść tego zbiorku nie podaje nam nic nowego; te same jak świat stare uczucia, na trochę odmienną nutę wspiewane, te same marzenia młodych serc i rozczarowania późniejszego wieku, lekka i wygodna moralność, albo surowa i zimna powaga, które dobrze znamy w dziełach nowoczesnych poetów, napotykalmy i w starożytnych. Ale czyż stare odwieczne melodye nudzą nas albo męczą, kiedy płyną z pod ręki mistrzów? Czyż nie zachwycamy się nowo odkrytymi dziełami dłuta, których temata wiekami się powtarzają? A mówiąc o poezji greckiej, stoimy właśnie u źródła, gdzie bodaj czy nie wszyscy późniejsi śpiewacy, jeżeli nie natchnienia, to przynajmniej nigdy nie starzejącego się życia szukali.

Wracając do przekładu, zupełnie zgadzamy się ze zdaniem tłumacza, że w języku polskim liryka bez rymu nigdy nie zrobi wielkiego wrażenia i będzie zawsze ciężko i niezgrabnie wyglądać. A rym pod piórem, które nim biegle włada, jest bronią podbijającą czytelników. P. Czubek używa rymu wszędzie i nigdzie nie znaleźliśmy go chropowatym, albo zbyt pospolitym, a to samo można powiedzieć o całym przekładzie.

Pan Czubek dobierał swego tłumaczenia z prawdziwą miłością i uszanowaniem przedmiotu; trzymając się ściśle oryginału nie poświęca dla zbytecznej wierności, formy, ale oddaje myśli poety, odwarżając je w swoim języku. Rozumiejąc ducha poety, zastosowuje się do niego, jest lekki z Anakreontem, melancholijny z Safoną, poważny z Teognidem. Dla przykładu zacytujemy ustęp z wspólnego hymnu do Afrodyty, przypisanego Safonie.

Nieśmiertelna, zdrad pełna, na tęczowym tronie,
Do ciebie Afrodyto korne wznoszę dłonie,
Niech odstąpi odemnie zmartwienie i troska,
Błagam cię boska.
Zstąp, zstąp Zeusa córo, jak już tylekroć
Rodzica opuszczałaś pałace ochotnie

I spływałaś łaskawie, me słysząc wołanie
W złotym rydwanie.

Więc i dziś się nad moją ulituj tęsknotą
I oddal czarne troski, co serce mi gniołota,
Pomóż moim marzeniom, wlej otuchę w łono,
Bądź mi obroną!

Podobnie wzorowych tłumaczeń dałoby się przytoczyć wiele, i żałujemy, że nie możemy tego zrobić z powodu braku miejsca.

P. Czubek obdarzył nas już pięknym przekładem „Antygony“ i „króla Edypa“, teraz daje znakomite pod każdym względem tłumaczenie liryków greckich, których poznanie każdemu miłującemu prawdziwe piękno gorąco polecamy. Niech nam wolno będzie wyrazić nadzieję, że to samo pióro zapozna nas jeszcze z innymi wieszczami starożytności, równie wiernie i ozdobiennie jak dotychczas.

Otrzymałmy „Listy z Krocacy“. Jest to w formie korespondencyi opis poświęcenia katedry w Drakowarze zbudowanej staraniem a po części kosztem niestrudzonego patrioty, chorwackiego biskupa Strossmajera.

Wyszedł tom I seryi II wydania taniego wyborowych powieści Kraszewskiego, i zawiera powieść z XVIII wieku p. t. *Boża opieka*.

P. Dr. M. Duschak, rabin krakowski, wydał książeczkę p. t. *Mittel gegen die falschen Blutbeschuldigungen*.

KRONIKA.

Kraków d. 24 lutego.

Otrzymujemy następujące pismo:

Najboleśniej dotknięta ciężką i niepowetowaną stratą najukochańszego s. p. męża mego Józefa Szuskiego, uważam to sobie za pierwszy obowiązek, wynurzyć serdeczne podziękowanie wszystkim rodakom w ziemiach polskich i za granicą, których gorący i szczerzy współudział do częściowego ukojenia strasznego bólu mego i dzieci moich się przyczynił.

Najprzewielebniejszy X. biskup krakowski z tujejszą kapitułą, najprzewielebniejszy X. biskup Janiszewski i nader liczny orszak duchowieństwa, dostojny marszałek krajowy z członkami wydziału krajowego, deputacye Koła polskiego z Wiednia i Berlina, reprezentacya miasta Krakowa, Akademia Umiejętności, Uniwersytet Jagielloński i lwowski, reprezentanci tutejszych władz cywilnych i wojskowych, deputacye tytu rad powiatowych, miast, korporacyi, instytucji i stowarzyszeń; reprezentanci redakcyi tytu pism polskich, zacna młodzież nasza akademicka i tutejsza młodzież szkolna z jej przewodnikami, straż ogniowa z muzyką miejską i cechy, a prztem tysiące obywateli pospieszyło, aby uroczystym pochodem na miejsce wiecznego spoczynku uczcić pamięć zgasłego wcześniej dla nas wszystkich i w ten sposób wyrazić mu uznanie za niezmordowaną pracę, którą oddał na usługi publiczne. — Wszystkim uczestnikom tego obchodu, oraz wszystkim osobom, które przesyłały mi wyrazy swego współczucia, pragnęłabym osobiście wyrazić moje podziękowanie, ale gdy to jest rzeczą wprost niemożliwą, proszę uprzejmie, aby przynajmniej na tej drodze przyjąć racyli najszczerzy, z głębi serca się ciszący wyraz niewygasłej mej wdzięczności.

Kraków 1883.

Joanna z Jełowickich
Józefowa Szuska.

† Stanisław hr. Małachowski. Wczoraj po krótkiej słabości zmarł w 86 roku życia Stanisław hr. Małachowski, b. major wojsk polskich, weteran z 1831 roku.

Odczyt. Z uderzeniem godziny 4 po południu w niedzielę 25 t. m. zaczęło się odczyt prf. dra Bobrzyńskiego „O Stańczyku“ w sali radnej. Dochód przeznaczony w połowie na tow. wzaj. Pomocy uczniowi Uniw. Jag., w połowie na teatr poznański.

(M. S.). Koncert pp. Górskiego i Paderewskiego. Bardzo niemiłe zostaliśmy uderzeni, gdy wszedłszy wczoraj na salę koncertową, którą spodziewaliśmy się zastać zapełnioną, spostrzegliśmy pustki; a było to koncert p. Wł. Górskiego skrzypka i J. Paderewskiego pianisty, obu profesorów warszawskiego konserwatorium, znanych jako wirtuozów i kompozytorów nie tylko w kraju ale cenionych i w Niemczech. Berlińskie gazety wyrażają się bardzo pochlebnie o tych artystach a szczególnie „Berliner Ztg.“ podnosi zalety tych panów jako wykonawców i niepoślednich kompozytorów. — Koncert rozpoczęło piękną *sonatą* Zelenieckiego na fortepian i skrzypce op. 30 dedykowaną ks. Marcelinie Czartoryskiej. Wykonanie tej sonaty było znakomite a część druga Allegretto, a zwłaszcza drugi ustęp w D-dur szczególnie się podobały. Następnie odegrał pan Paderewski *Balladę* (As-dur) Chopina a p. Górski *Andante* z symfonii hiszpańskiej Lalo i *Introdukcję* i *Rondo* Saint-Saens. Główną zaletą dobrej interpretacyi utworów muzycznych jest właściwe pojęcie *poetycznej intencji kompozytora* i dobre zrozumienie *duchowej* a nie tylko samej technicznej strony wykonywanego dzieła. Te cenne przymioty posiadają panowie Górski i Paderewski. Pana Górskiego powitaliśmy jako dobrze znajomego, słyszeliśmy go już bowiem przed kilkunastu laty we Lwowie a przed trzema laty w Krakowie.

STEFAN BUSZCZYŃSKI.

(Dokończenie nastąpi).

Z własnych kompozycji wykonał p. Górski „Arabiana“, „Berceuse“, „Scherzo“ i „Zingarella“. Pomysł p. G. są oryginalne a sposób pisania na skrzypce wykazuje znakomitego znawcę. Bardzo docipnaw jest kompozytor p. t. „Zingarella“. Do odegrania tego utworu użył p. G. inne skrzypce strojone: e—e—h—e t. j. w akordzie E bez tercji.

Pan Paderewski zapoznał nas tym razem z swą „Elegią“, „Krakowiakiem“, „Mazurkiem a-mol“, „Mazurkiem a-dur“ i „Polonezem“. Utwory te mają przeważnie prawdziwy polski charakter i oryginalność. Najwięcej podobał się Mazurek w A-dur. Jako pianista rozwinął p. P. całą swą świetną technikę i wywarł bardzo sympatyczne wrażenie na zgromadzonych słuchaczach. Jakkolwiek mało było publiczności, ale zato prawie cały świat artystyczny był tu reprezentowany; a artyści warszawscy mogą się pocieszyć, iż grali przed znawcami, którzy ich talent ocenić są w stanie. Dziś wyjeżdżają ci panowie napowrót do Warszawy, dokąd ich obowiązki w szkole muzycznej powołują.

Ze świata muzycznego. W Nrze 8 z dnia 22 lutego wiedeńskiej „Reform“ i „Slavische Rundschau“ znajdujemy obszerną i gruntowną pracę p. Maurycego Siebera pod tytułem: *Beiträge zur polnischen Musik - Encyklopedie, kritisch-biografische Studien*. W studium tem wykazuje p. Sieber, iż w dotychczasowych fachowych dziełach muzycznych i encyklopediach jest zupełny brak oceny prac naszych rodaków na polu muzycznym pracujących. By temu brakowi zapobiedz, zamysła p. Sieber ogłosić szereg artykułów, w których starać się będzie zapoznać świat tak „słowiański“ jak i niemiecki muzyczny z naszymi kompozytorami, ich pracami i t. d. Pan Sieber rozpoczyna rzecz od Moniuszki, poczem nastąpić ma Wł. Żeleński i inni. — Praca jest staranna i zasługuje na uznanie.

Magistrat ogłasza, że w myśl reskryptu namiestnictwa z 19 b. m. 1883 r. odbędzie się w dniach od 1 do 8 marca w wydziale piątym magistratu wybory do wojska na rok 1883 a mianowicie:

W czwartek 1 marca zajmować się będzie komisya poborowa reklamacyami popisowych z lat 1863, 1862, 1861, 1860.

W piątek 2 marca stawac będą popisowi I klasy tj. urodzeni w 1863 według liczby losu od 1 do 300.

W sobotę 3 marca popisowi I klasy od liczby losu 301 do 622.

W poniedziałek 5 marca popisowi II klasy tj. urodzeni w 1862 r.

We wtorek 6 marca popisowi III klasy t. j. urodzeni w roku 1860.

Nakoniec we czwartek 8 marca stawac będą popisowi do Krakowa nie przynależni, którym właściwie władze do poboru w Krakowie stawac zezwoliły.

Pobór rozpocznie się każdego dnia o 8 rano a popisowi wszyscy o tym czasie powinni się znajdować w wydziale V magistratu. Popisowi, którym nie można było doreczyć wezwania z powodu ich nieobecności, mają się natychmiast zgłosić do komisarza swego obwodu.

Ktoby z popisowych nie stanął w oznaczonym czasie a swego nie stawienia się nie usprawiedliwił, karany będzie w myśl §. 46 ustawy wojkowej przedłożoną służbą wojskową aż do lat dwu, a w razie niezdolności do wojska grzywna do 150 złr., a w razie ubóstwa aresztem aż do 30 dni.

Rozprawa apelacyjna Jana Matejki przeciw dr. L. Eibenschützowi odbędzie się d. 2 marca o godzinie 9 rano przed zwyczajnym trybunałem sądu karnego. — Po południu tego samego dnia odbędzie się rozprawa o konfiskatę broszury opisującej ten proces.

Wyrok śmierci na skazanym Władysławie Dąbrowskim z powodu wymordowania całej rodziny żydowskiej w Żółtki wykonany miał być dzisiaj na dziedzińcu więziennym we Lwowie.

Ze Lwowa donoszą nam, że pogłoski tam krążące o zamiarach założenia wielkiego dziennika, mającego odpowiadać nowym ugrupowaniom politycznym a mianowicie jakimś *centrum* politycznemu, są prostem torowaniem drogi dla reakcyjnego dziennika we Lwowie, o którym wspominaliśmy przed kilku tygodniami. Tak osoba rządowego publicysty mającego stanąć na czele dziennika, jakoteż nazwiska wymieniane głównych patronów dobrze znane w reakcyjnym obozie szukającym odnowionego sformowania, są tego niewątpliwem świadectwem.

Ruski Protom przemawia za potrzebą postawienia kandydatów ruskich we Lwowie i Stanisławowie dla objęcia mandatów do Rady państwa w miejsce byłych 2 deputowanych, którzy te mandaty złożyli; a to dla tego, jak powiada, „aby dowiedzieć, że Ruś uważa te okręgi za swoje“! No, pod tym względem nie ma jak się zdaje żadnej wątpliwości i Ruś nie potrzebuje tego dowodu ani dla siebie ani dla świata. Postawienie zaś przez radę ruskich kandydatów bardzo chętnie byśmy widzieli, gdyż okazałoby się dowodnie, że tam, gdzie nie można używać na posługę wpływów potajemnych i organizacyj niepolitycznych dla obcego celu, tam kandydaci jej nie byłiby w stanie osiągnąć nawet nic nie znaczącej mniejszości.

Stanisławów 23 lutego. Komitet nieustający, jak się dowiaduje, dlatego zaniechał sprawy wyboru posła do Rady Państwa i nie wydał dotąd odezw do wyborców, bo członkowie komitetu podostawali groźne bezimienne listy, że życie ich w niepewności, jeżeli nie poprzesztają czynności swoich. Listy te, zaopatrzone stemplem pocztowym w dowód autentyczności, każe komitet drukować i ogłosić na dowód terrorizmu, pod jakim żyjemy. Prócz tego co dzień spotkać można pisane plakaty z obelgami na Zathę, ks. kan. Dąbrowskiego i jeszcze jednego profesora. Broszurę „pro nihilo“ w dniu wydaniu i Sztandar z urzędu rozdają po mieście za darmo. Są już i czynne zniewagi. Szwecja Halarewicz, biedaka ślepego na jedno oko, zbilł niewiadomi sprawcy tak, że leży nieprzytomny. Komisya sądowo-lekarska opatrzyła chorego a delegacya obywateli udała się do prokuratora p. Paulego z prośbą o opiekę nad życiem. Wina Halarewicza była, że w Kole mieszcz. przemawiał za votum nieufności, że odezwał się raz, iż jest rusin, ale pod jego konferatką mieszka polska dusza, że objaśniał, skąd to pochodzi, że w magistracie ciągle deficyt. Raz przebrał się król za chłopca i pytał włóścian dlaczego oni nieszczęśliwi. Bo wielkie podatki, była odpowiedź. Jednego mądrego wieśniaka zaprosił król do siebie i mówi: Moi ministrowie przeciwnie skarżą się na brak pieniędzy. Najjaśniejszy panie! kup cetnar masła, ustaw twych urzędników od dyurnisty i praktykanta poczynając aż do ministra finansów w szeregu a przekonasz się, jakie drogi przechodzą dochody skarbowe. Król zrobił, jak radził wieśniak i przekonał się, że z masła doszło do jego rąk 3 funty. Biedny Halarewicz za swoje powiatki leży jak nędzarz, żona i dzieci bez opieki i bez chleba. Zarządzono składki na nieszczęśliwych.

Post scriptum. W tej chwili dowiaduję się, że Halarewicz umarł.

Wystawę ptaków w Wiedniu urządza tamtejsze Towarzystwo ornitologiczne w czasie od 7 do 15 kwietnia b. r. w salach Towarzystwa ogrodniczego. Przedmiotem wystawy będą nie tylko żywe ptaki wszelkiego gatunku, lecz także zbiory wypchanych ptaków, dalej żywy drób domowy (lecz tylko w najprzedszych okazach), wszelkie urządzenia służące do chowu i pielęgnowania ptaków, jakoteż przyrządy łowieckie, wreszcie wszelkie produkty sztuki, przemysłu i literatury, które stoją w związku ze światem ptaków. Z wystawą tą połączone będzie losowanie licznych okazów zakupionych przez Towarzystwo ornitologiczne.

Straty w Krywoszy i Hercogowinie. Według statystycznego zestawienia, dokonane przez techniczny komitet wojskowy, wynoszą straty, jakie poniosła austro-węgierska armia podczas powstania w Krywoszy i Hercogowinie, 71 poległych, 6 zapodziających i 255 rannych. Z tych ostatnich 102 częścią umarło z odniesionych ran, częścią jako niezdolni do służby wojskowej musieli być wyłączeni z wojska. Straty te rozdzielają się na 53 bitew i utarczek. Do tego jednak doliczyć należy jeszcze 476 wypadków śmierci, które zaszły przez czas trwania powstania w szpitalach wojskowych i polnych; tak iż ogólna cyfra strat armii podczas ostatniego powstania wynosi 655 ludzi.

Zawzięty deputowany. Niedawno odbył się w Budapeszcie pojedynek między deputowanymi Szalay Imre i Hermanem Otto.

O przyczynach pojedynku dowiadujemy się następujących szczegółów: Herman Otto i Madarasz Eugeniusz zszedłszy się na konferencyję u p. Mocsaiego rozmawiali o znanym zajściu między Szalayem a Hermanem, przyczem Madarasz ganił ostre wystąpienie Hermana przeciw Szalayowi. Herman zapytał na to Madarasz: „czy Ty jako gentleman do gentlemana to mówisz?“ a na potwierdzającą odpowiedź dodał — „ja Szalay'a za gentlemana nie uważam, bo mi skłamał“. Za te słowa nazajutrz przed południem Szalay przez posłów Isaaka i Hentallera wyzwał Hermana. Herman wezwanie przyjął — za sekundantów pp. Hoitsy'ego i bar. Prónay Gabora wyznaczył, tych zaś prosił o załatwienie sprawy z tem zastrzeżeniem, że on staje wyzwanym ale nie daje rycerskiego zadość uczynienia ze względu na zajście w klubie, po którym Szalayowi należało go wyzwać, a czego nie uczynił. Współcześnie zaś polecił Hoitsy'emu i Prónay'owi wyzwać Madarasz'a za to, że opowiadał innym to, co dzień przedtem w cztery oczy ze sobą rozmawiali.

Sekundanci Hermana i Szalay'a ułożyli się z sobą w Izbie o pojedynek na pistolety pod prezydencyą jednego z najstarszych i najszanowniejszych deputowanych Somisjiesha, gdyż się zrazu nie mogli zgodzić na wybór broni. Warunki postawiono następujące: Trzykrotna wymiana kul — 25 kroków dystans — wolny przystęp po pięć kroków naprzód do baryery — pół minuty na wzięcie celu. Zaraz po posiedzeniu sekundanci zabrawszy lekarzy, udali się do Kaposztas-Megyer. Tutaj ustawili przeciwników, którzy na dany znak postąpili o 5 kroków naprzód i znaleźli się o 15 kroków od siebie. Herman spuścił kurek od pistoletu a obróciwszy go do góry lufą trzymał ku ziemi — Prónay Gabor liczył czas. Po 25 sekundach strzelił Szalay, lecz chybił choć dobrze celował; kula przeleciała na 4—5 centimetrów od piersi zwróconego w pół boki Hermana, tak że na twarzy czuł pęd strzału. Herman nie strzelił. Potem powinna była nastąpić powtórna wymiana strzałów. Herman odwróciwszy się więc do sekundantów, wezwał ich, aby podali Szalay'owi świeży pistolet (dla szybkości procedury zabrano ze sobą trzy pary pistoletów, aby nie tracić darmo czasu na nabijanie). Szalay podszedł wtedy ku sekundantom i powiedział im, że jeżeli Herman nie strzela, on strzelać również nie będzie. Sekundanci Hermana zwrócili jego uwagę, że strona ich stoi na stanowisku a do strzelania zmuszać jej nie można, zadośćuczynienie zaś nie jej, lecz Szalay'owi było potrzebne. Szalay odstąpił od dalszych strzałów, a świadkowie oznajmili, że sprawa skończona. Strony nie podały sobie ręki nawzajem — do tego ich nawet nie wzywano. Herman miejsce spotkania opuścił mówiąc: „Ja wystąpiłem byś, Szalay mógł być strzelacz, wystoję mu i drugi raz, jeżeli mu to ma sprawić przyjemność, ale za rehabilitowanego uważać go nie będę“.

Dodać winniśmy, że niektóre dzienniki węgierskie („Pester Lloyd“) ogłaszają dwie deklaracje jednostronne sekundantów Szalay'a: pierwszą, że Herman opuścił milcząc plac walki, a drugą, że sprawa honorowa między Szalay'em a Hermanem po rycersku załatwiona została.

W sprawie Hermana z Madaraszem jako świadkowie ze strony Madarasz'a wybrani zostali Komjathy Béla i Verhovay Juliusz. — Ci zszedłszy się z sekundantami Hermana, oświadczyli wręcz, że według ich pojmowania w wypadku, o który właśnie chodzi, obraza nie nastąpiła, że przeto do rycerskiego zadośćuczynienia nie ma powodu. Świadkowie Hermana nie zadowolili się wszakże tą deklaracją i obstają przy wyzwanie.

Dodać winniśmy, że zawzięty partner Herman jest jednym z najgorliwszych deputowanych a także wysoko cenionym naturalistą — entologiem i profesorem uniwersytetu budapeszteńskiego.

Pojedynki. Z Jany donoszą: Jena popadła w bieżącym tygodniu w ogromne rozdrażnienie i oburzenie. Odbyło się tu mianowicie przed niedawnym czasem jednego dnia 21 pojedynków, a użyte w nich rapiry nie były przypadkowo dokładnie wyczyszczone. Skutkiem tego wystąpiło prawie u wszystkich tych studentów, którzy się pojedynkowali, zakażenie krwi i wszyscy leżą obecnie ciężko chorzy na różę głowy. Bardzo miły i powszechnie lubiany młody człowiek z burzowskiego towarzystwa „Arminia“ otul się przytem strychniną, prawdopodobnie w napadzie szaleństwa skutkiem gorączki, i umarł okropną śmiercią. Był on jednakiem swych rodziców. Następnego dnia umarł drugi, także z towarzystwa „Arminia“, nazajutrz trzeci, a obecnie leży ich jeszcze dwunastu w szpitalu tak ciężko chorych, że bardzo mała jest nadzieja utrzymania ich przy życiu.

Nowa wyprawa polarna wyruszyć ma, jak donoszą z Kopenhagi, pod dowództwem Nordenskjölda — wzdłuż i do wybrzeży Grenlandji.

Wagony I i II klasy kolei orenburskiej zarządzone być mają ospą i świeżem do tego stopnia, że stały się siedliskiem chorób zakaźnych. Publiczność podała zbiorowo zażalenie z tego powodu do zarządu kolei. Córki dwie b. ministra wojny Milutina umarły po podróży na tej linii na czarną ospę. Niedbałość zarządu oburzyła publiczność.

Kłeski powodzi nawiedziły także północną Amerykę. Główne rzeki amerykańskie, Mississippi i Ohio, wystąpiły ze swych brzegów i zalały kraj na przestrzeni kilkumilowej, zrywając wszystko i pustosząc, cokolwiek opierało się ich szalonomu pędowi. Woda dosięgała tym razem wysokości, do jakiej, o ile pamięć ludzka sięga, nigdy się jeszcze nie wzniosła. W niektórych miejscach wynosiła ta wysokość pięćdziesiąt i więcej stóp. Miasta Louisville, Cincinnati, Kairo, Newport strasznie ucierpiały od napływających fal, całe dzielnice zostały zalane, wały poprzerywane, a spustoszenie rozciągnęło się na okolicę, które od wszelkiego niebezpieczeństwa zalania za zabezpieczone uważano. Na różnych miejscach zostały nasypy kolejowe podmulone, a budynki po stacyach porwane. Strat w ludziach nie można jeszcze w przybliżeniu obliczyć, straty w posiadaniu wynoszą wiele milionów. Mieszkańcy wzdłuż rzeki Ohio stracili całe mienie i dobytek i jest ich tam teraz przeszło sześćdziesiąt tysięcy na razie bez wszelkiej pomocy; najmniej na sześć tygodni trzeba będzie dostarczyć im żywności, odzieży i przytułku. Rolnicy i chodowcy bydła szczególnie ucierpieli od powodzi; całe stada bydła zginęły w falach. Mississippi i Ohio ciągle jeszcze wzrastają a bardzo małe a widoki, aby przed upływem kilku tygodni powróciły do swych koryt.

W przybytku piekielnej gry obok Nicei ogromne wrażenie wywołały dwa wypadki: Szczeciście ogromne pewnego bogatego mylorda, co przez jeden wieczór wzbogacił się o 250,000 franków — i samobójstwo pewnej bogatej a wesolej francuzki, która na stole gry zostawiła cały swój majątek. Biedna ofiara losu prosiła dyrekcyę, by jej dała na powrót do domu 3000 franków; dyrekcyja jednak odmówiła i ofiarowała jej 500 franków; to popchnęło ją do rozpaczego kroku. *Les extremes se touchent*. Piękna kobieta zabija się w pełni życia — stary, znudzony anglik mimo swej wielkiej wygranej nie pozbył się swego spleenu.

Zręczny adwokat. Jak wiadomo, sądy włoskie przed zjednoczeniem były w opiekany stan, choć i teraz, jakby przynajmniej można wnosić z dzieła Franciszka Löhera „Nowe Włochy“, nie wiele się musiało zmienić. Oto jeden z licznych przykładów:

W miasteczku Sansosti, miejscu kąpielowem prowincji Cosenca, stawiono przed sąd jakiegoś rabusia i rozbójnika, który miał na sumieniu nie więcej tylko 27 dusz ludzkich. — Adwokat Corbellini miał pyszną mowę, widocznie miękły już serca surowych sędziów, gdy ostatni czyniąc wysiłek obrońca w te ożwie się słowa: „Nie, moi panowie! nie wyrzekniecie słowa *winnien* nad tym nieszczęsnym, nie podpiszecie nań wyroku śmierci pod płonącym wzrokiem pięknej signory Eulalii, żony naszego znamienitego prezydenta trybunału. Piękna dama spoziera na was z owej trybuny,

owiana różowym tępem i jedwabiem zdobnem drogocennymi weneckimi koronkami. Tak piękna pani, różowy kolor twojej sukni mówi do nieszczęśliwego: „Ufaj, nie trać nadziei“, a między temi pysznymi falbankami i koronkami podlatuje geniusz łaski, który wam mówi: „o panowie przysięgli, uwolnijcie tego nieszczęsnego“!

Biedny prokurator, coż mu wypadło uczynić. Zalał się, oniemiał, galantuomo nie śmiał obrazić pięknej kobiety i nic nie odpowiedział obrońcy. Prezydent trybunału został też mile polechtany a pochwała sukni żony rozbroiła go do reszty. Na surowych sędziów zaś tak magnetycznie podziały oczy pięknej kobiety, iż stopniałe usta wyszeptwały ze sromem i przekonaniem: „Idź a popraw się“!

Nominacye. Prezydent c. k. krajowej dyrekcyi skarbowej zamianował koncyptistów Rafała Stebleckiego, Teodora Czorneńskiego, Jana Orłowskiego, dr. Justyna Błonskiego i Romana Witoszyńskiego komisarzami skarbowymi.

Dalszy wykaz wygranych na loteryi tryesteńskiej — Piętnaście wygranych w wartości po 1000 złr.:

Nr. 516.261, 1.361.703, 1.392.505, 801.060, 397.349, 1.006.240, 1.584.345, 1.599.007, 1.056.912, 1.254.194, 481.874, 1.420.098, 190.147, 1.083.059 i 191.801

Trzydzieści wygranych w wartości po 500 złr.:

Nr. 1.344.254, 19.869, 1.458.398, 1.552.718, 176.647, 1.759.401, 779.674, 623.688, 17.287, 120.461, 466.183, 613.262, 1.018.783, 1.978.309, 755.899, 41.958, 1.419.614, 689.972, 1.794.828, 1.099.686, 162.611, 1.438.472, 1.046.334, 1.815.632, 1.015.425, 476.212, 1.575.336, 1.631.163, 1.302.115, 1.312.345.

Przedmioty wartości po 300 złr. padły na 50 wygranych: Nr. 1.445.340, 765.548, 748.948, 612.862, 227.414, 1.962.439, 1.760.557, 708.319, 248.593, 1.856.065, 1.223.483, 1.780.622, 109.888, 1.562.057, 1.530.398, 1.324.100, 356.103, 1.387.007, 1.837.196, 1.329.129, 81.238, 1.623.860, 1.422.462, 390.978, 797.434, 1.592.224, 699.978, 1.042.907, 904.918, 847.282, 19.992, 1.192.060, 1.262.777, 1.640.087, 312.117, 760.206, 1.496.747, 271.176, 1.395.548, 1.222.442, 1.170.594, 1.387.343, 1.877.332, 1.783.595, 350.576, 429.320, 226.300, 1.865.946, 1.776.442.

Pięćdziesiąt wygranych w wartości po 200 złr. padły na Nr.: 1.157.495, 331.516, 915.648, 694.778, 1794.432, 158.266, 1.411.859, 403.361, 387.931, 1.942.145, 1.823.315, 1.474.059, 736.265, 311.253, 1.138.782, 1.752.546, 990.202, 1.374.134, 1.167.341, 358.866, 36.177, 1.943.732, 927.282, 1.622.177, 132.667, 1.162.533, 62.371, 893.602, 1.828.207, 1.350.555, 978.156, 1.051.944, 1.502.579, 1.700.978, 954.464, 1.568.652, 1.368.991, 1.050.074, 1.046.888, 1.368.091, 1.946.249, 1.838.728, 620.128, 1.931.593, 592.543, 1.700.761, 506.418, 1.365.604, 1.920.550, i 400.934.

Dalsze 38 wygranych po 100 padło na Nr.: 1.845.180, 809.979, 1.703.811, 366.228, 1.741.429, 567.711, 1.832.692, 1.230.425, 130.886, 759.883, 1.128.003, 214.397, 1.780.241, 1.006.570, 1.024.977, 1.147.069, 1.435.271, 416.949, 557.807, 349.670, 1.467.810, 464.399, 1.182.090, 487.978, 1.668.115, 1.854.890, 1.385.547, 1.813.546, 39.472, 1.231.547, 383.455, 209.502, 209.105, 1.519.714, 457.290, 992.472, 579.911, 1.178.873. Dalszy ciąg nastąpi.

TEATR KRAKOWSKI.

Repertuar.

Niedziela 25 lutego: „Złodziejka.“

Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Sukiennicach otwarta codziennie od godz. 11ej do 4ej, prócz poniedziałku. — Wstęp niedzielę 15 c., w dniu powszednie 30 centów.

Gabinet archeologiczny uniwersytetu Jagiellońskiego (*Collegium majus*) zwiedzać można codziennie od godz. 12—1ej prócz niedziel, świąt i ferj uniwersyt.

Muzeum Techniczno-przemysłowe w gmachu OO. Franciszkanów, otwarte codziennie od g. 10—6ej. — Wstęp 20 c. od osoby. W niedziele i święta od 10ej do 2ej bezpłatnie.

Skarbiec i groby królewskie w katedrze na Wawelu zwiedzać można w niedziele i święta po Sumie.

Groby zasłużonych u OO. Paulinów na Skalce, zwiedzać można w niedziele i święta rano.

Kalendarzyk. Jutro: 3 *Głucha. Wiktoryna*. W poniedziałek: *Aleksandra b. i Nestora*. We wtorek: *Anastazyi p. i Fortunata*.

Przegląd polityczny.

„Gazeta Narodowa“ zamieściła petycję Rady powiatowej w Rudkach wystosowaną do Koła polskiego w Wiedniu, a rozesłaną do wszystkich wydziałów powiatowych w sprawie zarządów kolei żelaznych. Petycja ta tylko w ulamkach dostała się do wiadomości publicznej, bo resztę z niej skonfiskowała c. k. prokuratura. Podajemy tę część, na dowód, jak żywo ta sprawa obchodzi kraj cały i jak bez przerwy jest publicznie poruszana. Oto nieskonfiskowane przez c. k. Prokuraturę rządową ustępy: „Wysokie Koło! Od lat kilku kraj cały dopomina się ciągle o zaprowadzenie na kolejach krajowych języka polskiego jako urzędowego, i przeniesienia zarządów tychże do kraju. Wyrazem tych żądań była rezolucya sejmowa z dnia 4 października 1878 r.

W r. 1880 sejm ponowił tę uchwałę, a Jego Eksc. pan Kazimierz Grocholski, przedkładając referat w sprawie subwencyonowania kolei Transwersalnej, żądał dla niej polskiego języka narodowego i siedziby zarządu w kraju. W roku ubiegłym sejm, załatwiając wniosek posła ks. Chelmeckiego, powtórzył tylko dawniejsze swe uchwały. Referat wreszcie nad wnioskiem posła Merunowicza o ustanowienie w kraju osobnego zarządu dla galicyjskiej sieci kolei żelaznych państwowych, jako też zajętych w zawiadomstwo państwa, przedstawił raz jeszcze rządowi żądania kraju całego.

Wobec tych uchwał i rezolucyi, zachowywało się ministerium obojętnie i wymijająco; dopiero obecnie, kiedy wskutek budowy kolei transwersalnej kolej, będącej już w administracji rządowej, jako to: kolej tarnowsko-leluchowska, przemysko-lupkowska i naddniestrzańska, zostaną złączone w jedną sieć, wyszły na jaw zamiary rządu, wręcz przeciwnie życzeniom kraju, a interesom jego pod każdym względem szkodliwe i (część skonfiskowana).

Wydział Rady powiatowej Rudeckiej, podzielać z resztą kraju tę wiarę, ufając energii i patriotyzmowi waszemu, ośmiela się upraszać:

Raczej Wysokie Koło polskie wyjednać u władz dotyczących, by zarząd kolei transwersalnej i połączonej z nią innych kolei krajowych administrowanych przez rząd, miał swą siedzibę w kraju, a językiem urzędowym połączonych tych kolei był język polski.

Z Wiednia telegrafują nam artykuł „Pressy“ pochodzący z dobrze poinformowanego źródła, — o stanowisku Austrii na konferencji dunajowej:

Podług wiadomości z Londynu nadeszłych nie wiadomo jeszcze, czy przyszłe posiedzenie konferencji dunajowej rzeczywiście jutro (25) się odbędzie. Nawet gdyby tak się stało, nie należy oczekiwać załatwienia całego programu. Co się dotyczy kwestyi kilijskiej, trwają układy pomiędzy Anglią i Rosją. Załatwienie tej sprawy nastąpi w ten sposób prawdopodobnie, że uznane zostanie prawo Rosji do uregulowania Kilii za pomocą swoich własnych organów, te ostatnie jednakże będą obowiązane do porozumiewania się z komisją dunajową, aby pracom tej ostatniej na Sulinie i żegludze po tem ramieniu nie szkodzić. Co się dotyczy projektu Barrera, nie chce się nam wierzyć, aby takowy uległ jakim zmianom. Za to prawdą jest, że Austro-Węgry już kilkakrotnie dawały poznać swoją skłonność do wszelkich możliwych ustępstw w szczegółowych pytaniach. W tem znaczeniu rozstrząsać należy plan, że Austrija i Rumunia chcą się zrzec przysługującego im co lat cztery drugiego głosu w komisji mieszanej. Proponowano także podział na 3 sekcje, serbską i bułgarską na prawym brzegu, i rumuńską na lewym brzegu Dunaju. We wszystkich tych szczegółach będzie Austrija gotowa do ustępstw, jeżeli tylko dwa główne punkta zastrzeżone będą, aby Austrija w komisji mieszanej należne jej miejsce otrzymała, i aby ta komisja samoistną władzą wyposażona została, nie potrzebując się oglądać na względy mniejszych państw nadbrzeżnych.

Z Wiednia piszą nam:

Sprawozdanie wydziału karnego o postępowaniu przedmiotowym usunięto z porządku dziennego przyszłego posiedzenia, tak, że zapewne dopiero po rozprawie budżetowej przyjdzie pod obrady. Niektórzy członkowie prawicy mają domagać się zupełnego zniesienia przedmiotowego postępowania.

Hr. Egbert Belcredi ukończył swoje sprawozdanie z noweli przemysłowej, przez Izbę panów uchwalonej.

„Presse“ donosi, że rząd wniesie w tych dniach w Izbie deput. dwa projekta, mianowicie o budowie i uruchomieniu kolei państwowej Stry-Beskidy, celem połączenia jej z projektowaną linią węgierską Beskidy-Munkacz, i o przedłużeniu dalmatyńskiej linii państwowej Split-Siwierich do Knina na granicy bośniackiej. Koszta pierwszej linii preliniowano na 7 milionów, drugiej na 2½ do 3 milionów złr. Na pokrycie wydatków połączonych z pracami wstępnymi zażąda rząd już teraz kredytu dodatkowego w sumie 120.000 złr.

„Moskow. Wiedomosti“ piszą: Konferencja będzie musiała rozstrzygnąć, czy usprawiedliwione są zarzuty stawiane z wielu stron żądaniom rosyjskim. Odnoga ujęcia Dunaju Kilii skrapiająca w całym swym przebiegu terytorium rosyjskie, jest własnością rosyjską. Wiadomo, że Rosya odpiera stanowczo wszelkie przeciw temu stawiane zarzuty, a jak słyhać, dalsze uznanie tej kwestyi ma być przez Rosję zrobione zależnym od kompetencji komisji dunajskiej. Podobnie energiczna wytrwałość tutaj jak zwykle w podobnych razach wywarła swój skutek. Pomimo rozpacznych wywodów ze strony dzienników Rosji nieprzyjanych, ani Austrii, ani Niemcy nie objawiły zamiaru wystąpienia przeciw żąda-

niom Rosji; jak twierdzą pogłoski, wniosek Rosji będzie przyjęty przez komisję.

Z Bukaresztu donoszą pod dniem 22 b. m. co następuje: Projekt rosyjski, o którym donosi „Romanul“, uczynienia Prutu i Dniestru spławnym dla większych statków, łącząc tutaj z zamiarami Rosji co do ramienia Dunaju Kilii.

Korespondent rzymski „Politische Correspondenz“, mający z watykańskimi kołami bliskie stosunki, jak utrzymuje „National Ztg.“, pisze z Rzymu pod dniem 18 b. m. o rokowaniach pomiędzy Prusami a Watykanem co następuje:

„Trzymać się tego należy, że w całym targu Niemcy a nie Apostolska Stolica są interesowane, z czego wynika, że warunki, które mają być bardzo łagodnymi, ma dyktować nie kanclerz niemiecki, ale Papież. Chcąc więc komentarze, powstałe skutkiem korespondencji pomiędzy cesarzem niemieckim a Papieżem, należy ocenić, wystarcza podnieść, że porozumienie pomiędzy rządem pruskim a Apostolską Stolicą dawno już byłoby przyszło do skutku, gdyby temu nie stała na przeszkodzie sprawa kardynała Ledóchowskiego. Jak skończy się ten spór? Odpowiedzi na to pytanie nie należy oczekiwać z Rzymu, ale z Berlina. Zaczepiona, swych świętych praw pozbawiona Stolica Apostolska spodziewa się, że rząd pruski powróci do zdrowszych zapatrywań o tyle, o ile będzie uważał to za korzystne. Co się dotyczy ustępstw ze strony Apostolskiej Stolicy, to można być przekonanym, że zrobi wszystko, co tylko możebnem bez naruszenia naturalnie świętych praw kościoła. Czy to wystarczy niemieckiemu kanclerzowi? Jeżeli tak jest, tem lepiej. Co się dotyczy stanowiska frakcyi centrum, to Apostolska Stolica nie ma tu nic ani do czynienia ani do mówienia. Sprawa to czysto polityczna. Książę Bismarck nie myśli robić z Papieża dyplomatycznego agenta, któryby był na jego rozkazy.“

Z nowo mianowanych członków gabinetu francuskiego należało czterech: jen. Thibaudin, Tirard, Cocheri i Herisson do dotychczasowego gabinetu. P. Herisson jednak obejmuje obecnie teki ministerium handlu, miasto robót publicznych. Z reszty nowych członków był Waldek Rousseau ministrem spraw wewnętrznych w ministerium Gambetty, Raynal był również członkiem tego gabinetu, zaś Martin Feuillel mianowany został ministrem z podsekretarza ministerium sprawiedliwości; Challemel Lacour był ambasadorem w Londynie za ministerium Gambetty.

Izba poselska angielska przyjęła w pierwszym czytaniu tak zwany bil o afirmacyi zastępującej dotychczasową przysięgę parlamentarną formalnem przyrzeczeniem.

Telegramy „Gazety Krakowskiej“.

Wiedeń 24 lutego (tel. wł.) „Presse“ donosi: Należący do prawicy członkowie wydziału podatkowego (komisji podatk.) odbyli wczoraj w piątek wspólną naradę, przyczem się okazało, że panuje w tych kołach „w ogóle“ przychylnie dla nowych przedłożeń rządowych usposobienie.

Wiedeń 24 lutego (tel. wł.) Wobec pogłoski o rzekomem rozbiściu tężniejszej większości mogącej zapewnić, że w Kole polskiem nie podzielał wcale tych obaw. Rozgoryczenie, które w pierwszej chwili po posiedzeniu czwartkowym tam panowało, a mianowicie przeciw Czechom za ich czwartkowe głosowanie w sprawie ustawy komasacyjnej było zwrócone, ustąpiło dziś miejsca chłodniejszej rozważce i odnośnie usprawiedliwienia ze strony Czechów uważane są za rekojmię, że podobny wypadek w przyszłości się nie powtórzy.

Wyjaśniło się, że głosowanie Schwarzenberga i jeszcze paru Czechów przeciw wnioskowi polskiemu, chcącemu odesłać ustawę do komisji, nastąpiło wskutek nieporozumienia. Dotycząca bowiem uchwała komitetu wykonawczego prawicy zapadła dopiero podczas samego posiedzenia tak, że nie wszyscy członkowie prawicy mogli być dostatecznie o niej poinformowani. Ztąd też ośmioma głosami wniosek polski przepadł.

Wiedeń 24 lutego. Dziennik rozporządzeń wojskowych donosi o pensjonowaniu generała broni Dahlena z wyrażeniem mu najwyższego zadowolenia.

Berlin 23 lutego. Przy obradach izby poselskiej nad etatem wyznał oświadczył minister, że wymiana listów pomiędzy papieżem i cesarzem ciągnie się dalej, odpowiedź na ostatni list papieża już odeszła, treści jednak nie może minister podać, zanim adresat list otrzyma.

Berlin 22 lutego. „Nordd. Allgemeine“ ogłasza notę Jakobińskiego z 19 stycznia, podług której papież rozkazał Jakobiemu oświadczyć, że biskupom mają być dane instrukcje donoszenia rządowi o obsadzaniu wakuujących probostw, jak tylko ciałom ustawodawczym przedłożone będą projekta praw wystarczających do swobodnego wykonywania kościelnej jurysdykcyi i wolnego wychowywania duchowień-

stwa, a ciała ustawodawcze na prawa te przyzwola.

Rzym 24 lutego. Izba oskarżenia sądu apelacyjnego obwinia Rigatieri'ego przed sądem przysięgłych o narażenie kraju na niebezpieczeństwo wojny przez znieważenie i strzelanie do orła austriackiego na gmachu ambasady austriackiej. Dalej toczyły się obrady nad rekursiem Valeriani'ego.

Paryż 23 lutego. Upewniana, że jutrzejszy dziennik urzędowy ogłosi dekret, na mocy którego książęta Alencon, Chartres i Aumale będą przeniesieni w stan rozporządzalności, książę Penthievre, który wystąpił z armii i książę Roland Bonaparte, którego nie uważają za pretendenta, nie będą dotknięci dekretem.

Paryż 23 lutego. Oświadczenie ministerialne przyjęte zostało przychylnie przez dziennikarstwo w ogóle; według „Temps“ ma Ferry brać nader żywy udział we wszystkich akcyach rządu i wglądać we wszelkie depesze dyplomatyczne.

Londyn 23 lutego. W Izbie niższej oświadczył Hartington, że Gladstone prawdopodobnie w przyszłym tygodniu powróci.

Parnell odpowiada na oskarżenia Forstera, że zeznania Careya są potwarzami. Dubliński proces polega na pogłoskach. Przeciwno przesądom trudno walczyć. Spodziewać się należy, że Irlandya przeżyje tężniejszy ucisk jak wiele dawniejszych.

Poprawkę Gorta odrzucono.

Rozprawy nad adresem odroczone do poniedziałku.

Konstantynopol 23 lutego. Minister spraw zagranicznych wyraził przed Cortim nadzieję usunięcia zajścia w Tripolis, skoro Włochy odstąpią od zamiaru wysłania tamże pancernika.

Nowy York 23 lutego. Scheridan, podejrzany o udział w morderstwach dublińskich w skutek zeznań Careya, oświadcza, że zeznania te są prostym wymysłem.

Nowy York 23 lutego. Zebranie partii republikańskiej w izbie deputowanych postanowiło odrzucić taryfę przez senat przyjętą.

Kursa telegraficzne z d. 24 lutego 1883.

Wiedeń, 2 godz. 30 m. pop.
Renta papierowa austr. 78-20. Renta srebrna 78-50
Renta złota 97-45. 6% Węgierska 119-60. Losy z r. 1860 130-25. Akcje banku Anstro-węgierskiego 823-.-. Akcje kredytowe 304-30. Londyn 119-70
Dukat 5-65. Napoleondor 9-49. Lombardy 142-25
Losy z roku 1864 170-.-. Akcje kolei Karola Ludw. 309-.-. Akcje Lwow. Czerniow. 170-.-. Akcje kolei węg. północno-wschodn. 163-50. Akcje Anglo-Banku 5% Oblig. ind. galicyjsk. 98-.-. Losy prem. węgierskie 117-50. Akcje kolei Koszycko-Bogum. 145-75. Akcje kolei półn. zachod. austr. 206-50
6% Listy zast. hipoteczne 100-60. Marki 58-50. Ruble papierowe 119-25. 4% Renta złota węgierska 88-55. 5% Austr. Renta pap. nowa 92-95. Akcje Siedmiogrodzkie 163-.-.

Berlin, z d. 24 b. m. 1883, r.
Wiedeń 170-70. Banknoty 170-85. Warszawa 203-10
Ruble 204-.-. 5% Listy Zast. Pol. 55-40. 4% Listy Likwid. 53-.-. Akcje Kol. Kar. Ludw. 131-75. Akcje kredyt. 533-.-.
Usposobienie giełdy: stałe.

Targ na zboże.

Kraków 23-go lutego. Pszenica czerwona od 7-.- złr. do 10-.- złr., pszenica biała od 5-.- złr. do 9-25 złr., pszenica żółta od 7-.- złr. do 9-25 złr., żyto od 6-.- złr. do 7-.- złr., jęczmień browarny 7-.- złr. do 7-50 złr., jęczmień na paszę od 5-75 złr. do 6-.- złr., owies od 6-50 złr. do 7-.- złr., groch od 8-.- złr. do 10-.- złr., kukurydza od 7-.- złr. do 7-50 złr., hreczka od 7-.- złr. do 7-50 złr., konieczyna czerwona od 7-.- złr. do 90-.- złr.

Lwów 22-go lutego. Pszenica czerwona od 7-75 złr. do 8-80 złr., pszenica biała od 6-70 złr. do 8-35 złr., pszenica żółta od 7-25 złr. do 8-25 złr., żyto od 4-80 złr. do 5-50 złr., jęczmień browarny od 4-20 złr. do 5-.- złr., jęczmień na paszę od 4-75 złr. do 5-.- złr., owies od 5-80 złr. do 6-10 złr., groch od 6-50 złr. do 7-25 złr., kukurydza od 5-50 złr. do 5-75 złr., hreczka od 6-25 złr. do 6-60 złr., konieczyna czerwona od 6-7-.- złr. do 84-.- złr.

Wiedeń 22-go lutego. Pszenica za 100 kilogramów od 10-15 złr. do 10-17 złr., żyto od 7-65 złr. do 7-70 złr., jęczmień od 7-.- złr. do 7-.- złr., owies od 6-85 złr. do 6-90 złr., kukurydza od 6-80 złr. do 6-95 złr., okowita per 10,000 liter procent 31-50 złr.

Hamburg. Nafta, bez ożywienia, loco 7 mrk. 50 fen. (4 złr. 39 cent.) Na luty i marzec 7 mrk. 40 fen.

Emil Szware

Wydawca.

Jan Gadowski

Odpowiedzialny Redaktor.

NADESŁANE.

Kraków 22 lutego.

Z powodu procesu toczącego w Londynie między firmami Singer Comp. i Frister & Rossman — zamieściliśmy niektóre dzienniki mylne sprawozdania; dla tego ośmielam się przesłać następujące sprostowanie z prośbą o ogłoszenie.

Spółka Singera wytoczyła przeciw firmie Frister & Rossman pozew o nadużycie jej nazwiska — na który to pozew pierwsza instancja orzekła, że pozwanym zakazuje się zaopatrywać swe wyroby marką handlową, którą zawierała słowo: „Singer“, albo „Singer Machine“, albo swoje wyroby sprzedawać jako „Singer Machinen“ — jakoteż w ogóle imienia „Singer“ dla maszyn tych, choćby w połączeniu z innym wyrazem używać. Prócz tego skazano pozwanym na wynagrodzenie szkody i na ponoszenie wszelkich kosztów procesu.

Przeciw temu wyrokowi firma Frister & Rossman założyła rekurs, poczem trybunał apelacyjny co do znaku handlowego i zwrotu kosztów rozstrzygnął tak samo jak sąd pierwszej instancji, ale wszelkie dalej idące orzeczenia usunął — ponieważ Frister & Rossman tylko na marce handlowej, a zresztą nigdzie maszyn swych nie nazywali maszynami Singera. Gdy jednak każda strona skazana została na ponoszenie własnych kosztów, wniosła Spółka Singera do najwyższego trybunału House of Lords podanie o rewizję wyroku. Trybunał ten potwierdził wyrok sądu apelacyjnego, według którego firmie Frister & Rossman zabroniono używać znaku handlowego „Singer“.

Dalej zaś wyrok opiewa wyraźnie, że Spółka Singera nie ma powodu do dalszego pozwu, że posiada ona wprawdzie wyłączne prawo używania nazwy „Singer“, jednak Frister & Rossman nie nadużywali tej nazwy, ponieważ maszyny swe sprzedawali tylko jako: „według systemu Singera“, a przeciw takiemu nazwaniu nie zarzucić nie można, wolno im bowiem także maszyny Spółki Singera naśladować. Skutkiem tego wprawdzie Spółka Singera została skazana na ponoszenie większej części bardzo wysokich kosztów — jednakże z wyroku tego wynika, że firma ta w prawie wyłącznego używania swego imienia chronioną jest, jak każda inna istniejąca firma na mocy obowiązującego wydawnictwa we wszystkich innych cywilizowanych państwach jest chronioną.

Generalna Agencja

„The Singer Manufacturing Comp.“

New York

G. NEIDLINGER.

NADESŁANE.

Niezawodne! Pod tym hasłem ogłasza w dzisiejszym numerze fabrykant parfumerji p. J. Grolich w Bernie swój najnowszy wynalazek z dziedziny sztuki pielęgnowania włosów i brody, posiadający zdumiewający skutek przy łysinie, wypadaniu włosów i w słabym poroście brody. Za dobrocią i skutecznością tego środka przemawia i ta okoliczność, że pan Grolich obowiązuje się zwrócić całą należność bez żadnych trudności, w razie gdyby środek ten okazał się bezskutecznym. 1136 2

NADESŁANE.

Hoffa przetwory słodowe. „Wiener Medicinische Presse“, organ praktycznych lekarzy, zawiera w części redakcyjnej następującą notatkę: Przy nadzwyczaj często w obecnej porze, szczególnie podczas słoły i zimna, zdarzających się chorób narządu oddechania i trawienia, uważamy za stosowne, aby publiczności lekarskiej zwrócić uwagę na przetwory słodowe Hoffa, które w tego rodzaju cierpieniach są najpewniejszym i nadszodziejaniem skutecznie działającym środkiem leczniczym. Mamy przed sobą świadectwa bardzo wielu wiarogodnych lekarzy, stwierdzające, że w uporczywym kaszlu, chrypcie, wogóle w cierpieniach narządu oddechania, Hoffa słodowe piwo zdrowia, niemniej i słodowa czekolada stosunkowo w krótkim czasie najlepszy skutek odniosły. (Skład fabryczny: Wiedeń, Graben, Bräunerstrasse 8). 1124 2-12

Pociągi na kolejach żelaznych.

Odchodzą z Krakowa:

Do Lwowa: osobowy: 10:34 rano 9:13 wiecz. 10:42 wiecz.
Kraśno odjazd: 10:34 rano 9:13 wiecz. 10:42 wiecz.
Lwów przyjazd: 9:17 wiecz. 6:20 rano 11 rano

Do Tarnowa lokalny:

Kraków odjazd: 6:17 rano.
Tarnów przyjazd: 9:24.
Do Wieliczki: Kraków odjazd: 11:15 w połud.
Wieliczka przyjazd: 11:14 po poł.

Przychodzą do Krakowa:

Ze Lwowa: osobowy: 4:49 rano 4:33 wiecz. 10:30 w noc.
Kraśno odjazd: 4:49 rano 4:33 wiecz. 10:30 w noc.
Lwów przyjazd: 2:38 pop. 5:10 rano. 6:48 rano.

Z Tarnowa lokalny:

Tarnów odjazd: 5:14 po poł.
Kraśno przyjazd: 8:20 wiecz.
Z Wieliczki: Wieliczka odjazd: 7:30 wiecz.
Kraśno przyjazd: 8:17 wiecz.

Uwaga. Godziny przybycia i odjazdu pociągów na kolei Galicyjskiej obliczone podług zegaru pieszkiego (różnica od krakowskiego 4 minuty); zaś na kolei Ces. Ferdynanda według zegaru prąskiego, (o 12 minut później od krakowskiego).

Służba telefoniczna w Krakowie.

Zamówienia abonamentu na stacje telefoniczne przyjmuje podpisany w biurze centralnym telefonów, w domu Wgo Z. Chwalibogowskiego przy ulicy *Śgo Marka i Śgo Jana l. 13 na I-szem piętrze*, gdzie też na ustne lub pisemne zapytania, udziela się wszelkich żądanych objaśnień.

1087 3-

WŁADYSŁAW DUNIN

inżynier, upoważniony reprezentant przedsiębiorstwa telefonów.

MIRACULO-INJECTION

I Pigułka starszego lekarza sztabowego Dr. Müllera leczy bez niebezpieczeństwa i to w kilku dniach wszelki wyciek cewki moczowej (rzeżączkę), niezbyt pęcherza moczowego nawet w zastarzałych wypadkach, grzecznie i bez wszelkich złych następstw. — Cena wstrzykiwania 1 złr., pigułek 60 cent. — Przy przesłaniu pocztą o 25 centów więcej.

Wszelkie osłabienia

jak pollucje, osłabienie męskie, impotencje, wszelkie choroby ustroju nerwowego, drżenie rąk i nóg, niedostatek krwi, cierpienia rdzenia pachowego, jakoteż wszelkie z tegoż wynikające choroby leczy pod zaleceniem trwale powszechnie uznane starszego lekarza sztabowego Dr. Müllera *Miraculo-Praeparata*. — Cena proszków odradzających 1 złr. 60 ct., *Miraculo-balsam* 1 złr. 50 ct. — Przy przesłaniu pocztą o 25 ct. więcej.

1074 4-8

Jedyny Skład Główny na Austro-Węgry:

St. Georgs-Apotheke, Wien, V. Wimmergasse Nr. 33,

(gdzie wszelkie pisemne zamówienia adresować należy).

Prawdziwe tylko opatrzone podpisem: Oberstabsarzt Dr. Müller.

MIESZKANIE

składające się z 8 pokoi, 2 nyży, przedpokoju i oszklonej werandy wraz z kuchnią i mieszkaniem dla służby ze stajnią i wozownią do wynajęcia. Wiadomość przy ulicy Krupniczej 19, I. p.

1128 9-7

SKUTKI LECZNICZE

osiągnięte zapomocą Jana Hoffa przetworów słodowych, odznaczonych 58 wysokimi odznaczonieniami — w wyłożeniu, ogólnem osłabieniu ciała, upośledzonym trawieniu, braku apetytu, kaszlu, w chorobach gardła, żołądka, piersi i płuc.

Jana Hoffa Wyciąg słodowy, słodowe piwo zdrowia, słodowa czekolada, zdrowia i cukierki słodowe tylko wtedy są prawdziwe i skutecznie działają, jeżeli są w niebieskim papierze, na którym umieszczona jest marka ochronna (portret wynalazcy).

Do c. k. Nadwornego Dostawcy większej części Dworów Panujących pana Jana Hoffa c. k. rady komisji, posiadacza złotego krzyża zasługi z koroną, kawalera wysokich orderów pruskich i niemieckich. Wiedeń, Fabryka Grabenhof 2. Skład fabryczny: Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.

Najnowsze Podziękowanie

Berlin, 4 listopada 1882.

Już od wielu lat cierpię uporczywą obstrukcję i wyniszczające dolegliwości żołądka, a gdy wszelkie leki nie pomogły, spróbowałem zalecony mi Pański wyciąg słodowy. Ku mojej wielkiej radości, mogę Panu donieść, że skutek przewyższył moje oczekiwania; choroba moja ustąpiła i z dniem każdym nabieram siły. Oświadczam tedy Panu moje najserdeczniejsze podziękowanie z prośbą o natychmiastowe dalsze przysłanie mi jeszcze 10 flaszek Pańskiego skutecznego wyciągu słodowego.

Philippsthal, Blumenstrasse 26.

Jego Królewska Mość

Król Danii, polecił przez swego adjutanta oświadczyć fabrykantowi p. Janowi Hoffowi, że bardzo wysoko ceni wartość jego słodowego piwa zdrowia. „Z przyjemnością“, brzmi królewskie oświadczenie, „spozostępnem skutki lecznicze Hoffa wyciągu słodowego na sobie i na wielu członkach mego Dworu“.

Obstalcówkowi niżej 2 — złr. nie wysła się.

Główny Skład we Lwowie: S. Rucker, J. Beiser, P. Mikolasch, H. Blumenfeld, Karol Ballaban. Białostok: C. Zabystrzan. Brody: we wszystkich aptekach. Bochnia: J. Michnik. Budziszew: Jasiński. Czerminowce: Ig. Schmirch, J. Golichowski apt. Br. Tabakar. Drohobycz: Dobryński apt. T. Jabłoński. Jarosław: S. Ellenberg, J. Rohm, Wisłocki apt. Gródek: A. Lippas. Jasło: W. T. Bragiewicz. Kołomyja: Jan Sidorowicz apt. Kraków: Jan Janiga, Ed. Fuchs — apteki: J. Trauczyński, Redyk, E. Stockmar i K. Wiszniewski. Nowy Sącz: J. Grossbard i apteki. Przemyśl: M. Krug, M. Kozłowski. Rzeszów: A. Karpinski apt., Schaitter & Comp., Ed. Neugebauer. Sambor: K. Maresch, Alexiewicz apt. Sanok: Hochdorf, Józef Rynczarski. Stanisławów: Jan Macura apt., Kalman Jonasz. Strzyżów: D. Nussenblatt & Comp. Suczawa: Ed. Liszka apt. Tarnopol: wszystkie apteki. Żurawno: Tomaszewski apt.

1067 7-17

L. 727.

KONKURS.

Celem obsadzenia posady inspektora policji przy Magistracie tutejszym opróżnionej z placą roczną 500 złr. i wolnem mieszkaniem, rozpisuje się niniejszym konkurs do dnia 15 marca r. b. Ubiegający się o tę posadę mają podania swoje potrzebne dowody co do wieku, dotychczasowego zatrudnienia i odpowiedniej kwalifikacji zaopatrzone, wnieść w powyższym terminie do podpisanej Zwierzchności gminnej.

Wadowice d. 18 lutego 1883.

1144 2-3 Ig. Brosig, burmistrz.

MANIPULACJI Z WINEM

1030 11-

nauczyć się można praktycznie z nowo wydanej książki, zawierającej: Wskazówki do uszlachetnienia kwasnych, lekkich win naturalnych, do otrzymywania wina bez jagód winnych, wina z lagru (ze 100 litrów 1000) za dodaniem zupełnie zdrowych składników, jako najtańszy napój domowy i przednie wino butelkowe, dalej sposób otrzymywania bardzo dobrego moszczu, octu winnego i spirytusowego, wódek, rumu, likierów, soków owocowych, drożdży pr. sownych, perfum, spirytusów lekarskich, balsamów, mydeł i przeszło 1000 artykułów handlowych, które więcej jak 100 procent zysku przynoszą. — Cena 3 złr. — Zamówienia za nadaniem gotówki, lub pobraniem pocztowem uprasza się adresować: Maria Hrdlicka k. k. priv. Inhaberin. WIEN, Wieden, Pressgasse 19/a.

NAUCZYCIEL

egzaminowany

z odbytą kilkoletnią praktyką poszukuje umieszczenia w miejscu lub na prowincji. Wykłada w języku polskim i niemieckim. Przygotowuje także do szkół gimnazjalnych różnych klas. Udziela oraz początków języka francuskiego. Bliższej wiadomości udzieli łaskawie Administracja „Gazety Krakowskiej“ pod lit. K. A. G.

1102 10

Pracownia introligatorska Józefa Turlika

Kraków, ul. Szewska L. 10,

zaopatrzona w najnowsze maszyny, jakoteż i materiały, wykonuje wszelkie roboty w zakresie introligatorstwa wchodzące, jakoteż: Teki aksamitne i skórzane na dyplomy, księgi handlowe, książki do nabożeństwa, dzieła naukowe, powieści, książki szkolne, broszury i t. p. Robota trwała, sumienna i elegancka.

Ceny najniższe.

1081 8. z uszanowaniem

Józef Turlik.

!!Ważne dla Pań!!

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowne Państwo, że przyjmuję do roboty wszelkiego rodzaju stroje damskie, jakoteż: kapelusze, neglizyki, suknie, okrycia, w ogóle wszystkie roboty, wchodzące w zakres damskiej toalety po cenach najumiarkowańszych; wszelkie zamówienia na prowincję wykonuję na czas oznaczony punktualnie. Przytem udzielam za stosownem wynagrodzeniem lekcje kroju sukien według najnowszej metody. Zamiejscowe Państwo i Panny, życząc sobie kroju sukien i różnych robót mogą mieć u mnie za umówioną cenę stoł i stanęty. Z uszanowaniem

J. Wójcicka, 1120 8.

Kraków, ulica Szewska, Nr. 4, I piętro wschody frontowe.

Wierny Prorok

zaszczycony wieloma pochlebnymi świadectwami przez osoby dystygnowane — udziela pewnych w biegu życia człowieka ziszczeń mających się wiadomości za nadaniem opisu osoby, (szczególniej daty urodzenia) pod adresem. Ergl. poste restante Währing bei Wien.

Proszę zwrócić uwagę!

Z powodu wypowiedzenia sądowego zmuszony jestem zwinąć mój fabryczny skład chustek i tkanin.

Wysprzedaję zatem cały mój skład chustek damskich, składający się

z 12.000 sztuk damskich

CHUSTEK do OKRYCIA

sztuka tylko po 1 złr.

Wstrzymuję się od wszelkiego zachwalania tych niezbędnie potrzebnych chustek. Te damskie chustki do okrycia są znane wszędzie pod nazwą: „konkurencyjne chustki“ i są wykonane w pysznych kolorach i w francuskich bardzo modnych odcieniach, jakoto: czerwone, białe, szare, drap, szkockie, tureckie, brązowe, czarne, w kraty różnych odcieni, niebieskie i kolorów tęczy — i wysyłają się, jak długo zapas starczy, za gotówkę lub za pobraniem pocztowem.

Kto chce nabyć rzeczywiście tanie i niezbędnie potrzebne chustki, raczy się udać jak najspieszniej pod niżej podanym adresem. Niezbędnie potrzebne są te chustki wszystkim damom w domu, na ulicy, przechadzce, w kąpielach, w ogrodzie, polu i lesie jakoteż w podróży — adres:

I. Wiener Tücher-Industrie.

WIEN, I. Kolowratring 9.

1133 2-2

RZĄDCA

1145 4-

w sile wieku uzdolniony w zawodzie gospodarskim tak praktycznie, jakoteż teoretycznym obeznany z najnowszymi narzędziami rolniczymi — a mogący się najchlebniejszemi rekomendacjami wykazać poszukuje posady zaraz lub od 1-go Lipca r. b. a to Rządecy, Kasyera, Magazyniera lub też Dozorcę przy fabrykach lub źródłach naftowych. Bliższa wiadomość w Krakowie na groblach Nr. 18. pod Lit. W. Z.

Nakładem

Drukarni Związkowej w Krakowie opuściło prasę dziełko p. t.:

RÓŻNI LUDZIE

NOWELLE i OBRAZKI

przez

Z. SARNECKIEGO

Cena 1 złr.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

1100 12-7

SZCZEGÓLNOŚĆ.

Sasanka Glycerin-Crème.

Żaden artykuł toaletowy nie może rywalizować pod względem skutku i dobroci z „Sasanką“ Glycerin Crème. Środek ten otrzymany z odświeżających substancji usuwa w krótkim czasie piegł, plamy wątrobiane, ostudy i blizny i t. d. i nadaje cerze świetną białą, świeżość i delikatność. Najlepszy środek ochronny przeciw wpływom ostrego powietrza i przeciw opaleniu od słońca. Zatem niezbędny w toalecie dam. Cena flakonu 1 złr.

Veloutine.

(Poudre de riz) w kolorze białym, różowym i żółtym, przylega dobrze do skóry i jest niewidzialnym; szczególniejszej dobroci. — Cena pudełka 1 złr.

Puder Sasanka (Schnegglöckchen).

(Szczegółowość).

Zaleca się szczególnie przeciw cerze tłustej, — w kolorze białym, różowym i żółtym. — Cena pudełka 60 cent.

C. k. wył. uprz. Puritas.

Mieko odradzające włosy, do przywrócenia siwym włosom pierwotnej barwy naturalnej w przeciągu 14 dni pod gwarancją za nieszkodliwość. — Cena 2 złr

Koloritas.

(Przetwór z oleju orzechowego) nadaje siwym, rudym i w ogóle jasnym włosom w niedowierzaniu krótkim czasie naturalną ciemną barwę. Wyciąg ten otrzymany przez destylację z zielonej łupy orzechów, wzmacnia bardzo i konserwuje włosy. — Cena 1 złr.

Brillantina.

Powszechnie wiadomo jest, że ozdoba, ba nawet dumą mężczyzny jest piękna i starannie utrzymana broda. Aby ją zawsze piękną utrzymać, niezbędnie potrzebna jest do tego **Brillantina**, gdyż jest jedynym środkiem, który nadaje brodzie miękkość i naturalny połysk; nie pozostawiając przytem tłustości i nie plamiąc ani rękawiczek, ani bielizny, ani sukien — Cena 60 cent.

La Jeune.

La Jeune jest całkiem nie szkodliwą tynkturą, barwiącą włosy i działającą szczególnie na brode, której nadaje naturalną barwę brązową, ciemno-brązową lub czarną. Po użyciu **La Jeune** koniecznie potrzebną jest **Brillantina**, gdyż ta nadaje brodzie żywy, naturalny połysk, siłę i konserwuje ją. — Cena jednego kartonu z przyborami 2-50 złr., bez przyborów 2 złr.

Wyskok na włosy.

(Haargeist).

Działa znakomicie na cebulki włosowe i na porost włosów. Wyskok ten w wypadkach, gdzie wskutek choroby włos wypadły, okazał nader zbawienny skutek. Już po użyciu jednej flaszki można spostrzedz skutek. Najlepsza przerywatwa przeciw wypadaniu włosów i tworzeniu się łupieżu. — Cena 1-50 złr.

Balsam. Salicylowa woda do ust. (Hippokrene).

Zapobiega zupełnie bólowi zębów, konserwuje zęby i dziąsła, usuwa nieprzyjemny odór, działając nader skutecznie i odświeżająco. — Wielki flakon 1 złr. — mały 60 cent. — z dołączeniem 20 cent. na kosztą przesyłki.

OTTO FRANZ, Wien, VII. Mariahilferstrasse 38.

SKŁADY: w Krakowie: u p. Stockmara apt. i Wiszniewskiego apt.; we Lwowie: w aptece pod srebrnym orłem“ Zyg. Ruckera i w apt. Piotra Mikolascha; w Tarnopolu: w apt. Fr. Jamrogiewicza i Hermana Kahane apt.; w Strzyżu: w apt. J. Zgórskiego i Leona Gärtnera apt. pod „weg. koroną“; w Stanisławowie: w apt. u F. Stechera; w Kołomyjach: Ed. Stenzel apt.; w Przemyślu: J. Maszewski apt.; w Śniatynie: T. Niemczewski apt.

823 23-25

Unhfebar!

Den Betrag erhält jeder sofort zurück, bei dem mein sicher 1136 wirkendes 1-?

ROBORANTUM

(Barterzeugungsmittel)

ohne Erfolg bleibt. Ebenso sicher wirkend bei Kahlköpfigkeit und Haarausfall. Erfolg bei mehrmaligem tüchtigen Einreiben garantiert. Versandt in Orig.-Flaschen à 1 fl. 50 kr. und Probeff. à 1 fl. durch

J. Grolich in Brunn.

Krakau bei W. Redyk apoth.

Kein Schwindel!

Erfolgs-Garantie!

Ma do wydzierzawienia Ogród owocowy i warzywny w obrębie miasta Krakowa położony obejmujący 1½ morgi; potrzebuje zaraz: Bony francuzki. Kontrolora ekonomicznego, Ekonomów młodszych kawalerów, Młynarza, Kucharzy, Ogrodników, Kucharek i innej służby do pomieszczenia na wsi i w miejscu.

BIÓRO INFORMACYJNE
Karola Wolańskiego w Krakowie,
ulica Szewska Nr. 6. 1146 2

Fabryka
DZIUREK
guzikowych

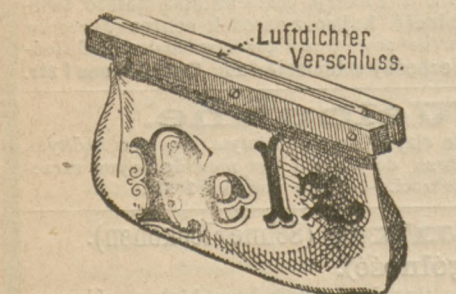
Kraków, ul. Jana L. 12,

na sposób zagraniczny została otworzona dla ułatwienia w krawieczyźnie obszywania dziurek tak w bieliźnie jak we wszelkiego rodzaju ubraniach damskich męskich, tak pod względem trwałości, jak i eleganckiego wykonania po bardzo umiarkowanych cenach. 1138 2-

Z uszanowaniem

T. Jonas.

TORBY
(na sposób rosyjski)
chroniące futra i sukna
przed molami 1135 2

Dawno wypróbowany wynalazek, w Rosji powszechnie używany. Do przechowania jednego lub więcej futer. Bez żadnych kosztów przechowania. Zawsze pod ręką. Niepotrzeba proszku na mole. Zabezpieczenia przed zaraźliwymi chorobami przez uniknięcie zetknięcia się z obcymi futrami. Od 3 złr. wyżej. Cenniki franco.

Pierwsza uprzyw. Fabryka
PAGET & Comp.
Wien. I. Riemergasse 13.

Kurs pieniędzy i pap. wartość.

Kraków, dnia 25 Lutego.

Ruble pap. za 100 rs.	118 50	120 —
Marki niem. za 100 marek	57 75	59 —
Franki za 100 fr.	46 50	47 75
Półimperyal ros.	9 60	9 80
Dukat węg.	5 55	5 75
Rubel srebrny obraczkowy	1 50	1 70
Srebrne kupony płatne za 100 złr.	99 —	100 —

Listy zastawne i obligacje.

Obligacje indemn. galic. za 100 złr.	97 —	99 —
4% L. zast. T. kred. ziem. 100 złr.	86 —	87 —
4% " " " 100 złr.	97 —	99 —
5% " " " 100 złr.	100 25	102 —
6% L. hip. 100 złr.	100 50	102 50
5% L. hip. z 10% prem. 100 złr.	97 —	99 —
5% L. hip. 40 lat zwrotne 100 złr.	100 —	102 —
6% L. włościań. z dywid. 100 złr.	92 —	94 —
5% " " " 100 złr.	98 —	100 —
5½% Z. kred. Krak. 36 lat zwr.	98 —	100 —
6% " " " 36 lat zwr.	100 —	102 —
7% " " " 18 lat zwr.	100 —	103 —
7% " " " 20 lat zwr.	102 —	105 —
6% " " " 20 lat zwr.	308 —	311 —
Akcyje kolei Karola Ludwika 210 złr.	169 —	172 —
" " " " 200 złr.	300 —	305 —
" " " " 200 złr.	18 —	19 50
Losy m. Krakowa 20 złr.	25 —	28 —
m. Stanisławowa 20 złr.	99 —	100 50
5% L. zast. Król. Polsk. 100 rubli	86 25	88 25
4% L. likwid. " 100 rubli		

PASTYLKI GÉRAUDEL

Działające przez wdychanie i absorbcyję

JEDYNE PASTYLKI SMOŁOWCOWE

Wynagrodzone przez międzynarodowy sąd przysięgłych na wystawie powszechnej 1878 r. w PARYŻU

Wypróbowane we Francji na mocy decyzji ministerjalnej za przedstawieniem rady zdrowia armii

Nabyć je można u w KRAKOWIE w aptece Józefa Trauczyńskiego, w Głównym Rynku pod „Korona“, oraz we wszystkich aptekach w Galicji.

We Francji u wynalazcy, A. GÉRAUDEL, Pharmacien à SAINT-MÉNEHOULD (Marne), France.

1056 3

BOLESŁAWITY
Polska w czasie 3-ech
rozbiorów.

MORAWSKIEGO
Dzieje Narodu Polskiego.

Nabyć można po cenie niższej w Księgarni antykwarskiej
Leona Frommery, ul. Szewska.

Płótno King.

Krótką trwałość płótna (wskutek chemicznego blichowania) spowodowała nas do wyrobienia pod powyższą nazwą materii posiadającej trzyprocent. Płótno King jest najlepszą, najtrwalszą i najładniejszą materią na wszelkie gatunki bielizny. Nasz znak jest urzędowo ochronionym, kto go naśladowe, zostanie sądowo ukaranym. Płótno King sprzedaje nasz podpisany skład

1 sztuka 78 centym. 20 metr. długości na kałesony i bieliznę bardzo twałą. 7 —
1 sztukę 88 centym. szerokości na piękne koszule męskie i damskie, wszelkie gatunki bielizny łożkowej 8-50
1 sztukę 175 centym. szerokości na 6 sztuk wielkich prześcierań 11-80
1 sztukę 195 centym. szerokości na wielkie łożka 12-80
Celem przekonania się o gatunku, przesyłamy bezpłatnie próbki wszystkich gatunków.

M. Beyer i Sp.
w Krakowie, 14
Sukiennice Nr. 13 — 14
1041 16.

Przy trwającym przez dwa lata niezycie oskrzelowym i cierpieniach krtani, dokuczliwym kaszlu, braku apetytu, upośledzonym trawieniu i ogólnem osłabieniu odniósł prawdziwe odżywcze przetwory słodowe Jana Hoffa nader pożądany skutek.

JANA HOFFA
Słodwe Piwo Zdrowia

58 razy odznaczona za doświadczoną siłę leczniczą i dobroć, w roku 1876 i 1877 dziewięć patentów dworskich, między którymi patent J. C. Król. Ap. Mości Cesarza Austrii, Cesarza Niemiec i Króla Saskiego i w. i.

JANA HOFFA
Cukierki Słodowe

w niebieskim papierze, 58 razy odznaczona za doświadczoną siłę leczniczą i dobroć, w r. 1875 i 1877, 9-ę patentów dworskich, między którymi patent J. C. Król. Ap. Mości Cesarza Austrii, Cesarza Niemiec i Króla Sask. i w. i.

Cesarskie, Królewskie i Książęce wysokie orzeczenia o przetworach słodowych Jana Hoffa:
Wilhelm I., Cesarz Niemiecki: „Pański piękny wyciąg słodowy“. **Franciszek Józef I., Cesarz Austrii:** „Chętnie Pana odznaczam“. **Król Saski:** „Błogi skutek mojej u Królowej-Matki“. **Król Danii:** „Spostrzeżono siłę leczniczą“. **Wielki Książę Meklenburg-Schwerin:** „Moje uznanie“.

Tysiące, którzy już zwątpili, zawdzięczają temu słodowemu piwu zdrowia Jana Hoffa swe życie i cieszą się nim teraz (Wielokrotnie wypowiedziane słowa przez samych uzdrowionych).

Do jedynego wynalazcy i fabrykanta prawdziwych odżywczych przetworów słodowych, c. k. nadwornego dostawcy bardzo wielu Dworów Europy, pana Jana Hoffa, król. radcy kom., posiadacza c. k. złotego Krzyża zasługi z koroną, Kawalera wysokich pruskich i niemieckich orderów w Wiedniu, Fabryka: Grabenhof, Bräunerstrasse Nr. 2, Comptoir i Skład fabryczny: Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Nowe Publiczne Wiedeńskie Podziękowanie:

Przez dwa lata cierpiałem niezbyt oskrzeli i dolegliwości w krtani, tak że nie byłem w stanie głośno słowo wymówić. Pierwsi Profesorowie Wiednia wysłali mnie w roku zeszłym do Gleichenbergu i Nizy; z Nizy wróciwszy używam od miesiąca Pańskie znakomite piwo zdrowia, i na chlubę Pańską powiedzieć mogę, że nie tylko choroba ma zapomocą Pańskiego Jana Hoffa słodowego piwa zdrowia zupełnie usunięta została, lecz także mam dobry apetyt i czuję się całkiem dobrze. Upraszam przeto o przenieście mi jeszcze 28 flaszek słodowego piwa zdrowia, 2 kilo słodowej czekolady i 2 woreczki cukierków i kreślę się z wysokim szacunkiem.

Franz Maly, Fabryka sukien męskich i handel sukna. Mariahilferst. 69. Wiedeń, 8 kwietnia 1882.

Ostrzeżenie. Prawdziwe Jana Hoffa przetwory słodowe, które zaprowadzone są w całej Europie, mają przez c. k. Sad handlowy dla Austro-Węgier wniesioną markę ochronną (Portret Wynalazcy Jana Hoffa). Tam, gdzie tej marki nie ma, ma się do czynienia z podrobionymi fabrykatami, które według orzeczenia powag lekarskich mogą szkodzić. Należy żądać uzdrawiających Hoffa cukierków słodowych w niebieskim papierze.

JANA HOFFA
Słodowa Czekolada Zdrowia

58 razy odznaczona za doświadczoną siłę leczniczą i dobroć, w roku 1876 i 1877 dziewięć patentów dworskich, między którymi patent J. C. Król. Ap. Mości Cesarza Austrii, Cesarza Niemiec i Króla Saskiego i w. i.

JANA HOFFA
Skoncentrowany Wyciąg Słodowy

dla tych co piwa nie lubią, 58 razy odznacz. za doświadczoną siłę leczniczą i dobroć, w r. 1876 i 1877, 9-ę patentów dworskich, między którymi patent J. C. Król. Ap. Mości Cesarza Austrii, Cesarza Niemiec i Króla Sask. i w. i.

CENY: Prawdziwego Jana Hoffa słodowego piwa zdrowia: 13 flaszek złr. 6-06, 28 flaszek złr. 12-68, 58 flaszek złr. 25-48. Od 13 flaszek odpada opłata za dostawienie do domu. Do wysyłki z Wiednia: 13 flaszek złr. 7-26, 28 flaszek złr. 14-60, 58 flaszek złr. 29-10. — ½ kilo słodowej czekolady I. złr. 2-40, II. złr. 1-60, III. złr. 1. (Przy większych ilościach rabat). Cukierki słodowe: woreczek 60 ct. (także ½ i ¼ woreczka). Niżej 2 złr. nie wysyła się.

Główny Skład w Krakowie: w aptece Józefa Trauczyńskiego, W. Redyka, A. Siedleckiego, E. Stockmara, K. Wiszniewskiego tudzież w handlu Jana Janigi, Edwarda Fuchsa, Wilhelma Fenza i Stanisława Feintucha.

Wiedeń, dnia 23 Lutego.	Wiedeń, dnia 23 Lutego.	Wiedeń, dnia 23 Lutego.	Wiedeń, dnia 23 Lutego.	Wiedeń, dnia 23 Lutego.	Wiedeń, dnia 23 Lutego.
Obligacje państwa.	Obligacje państwa.	Obligacje państwa.	Obligacje państwa.	Obligacje państwa.	Obligacje państwa.
4-2 % Renta pap. 100 złr.	78 15	78 30	4-2 % Renta pap. 100 złr.	78 15	78 30
4-2 % " srebrna 100 złr.	78 50	78 80	4-2 % " srebrna 100 złr.	78 50	78 80
4-2 % " złota 100 złr.	97 45	77 60	4-2 % " złota 100 złr.	97 45	77 60
5% " pap. 100 złr.	92 95	93 10	5% " pap. 100 złr.	92 95	93 10
4% " złota węgierska 100 złr.	88 40	88 55	4% " złota węgierska 100 złr.	88 40	88 55
5% " papierowa 100 złr.	86 75	86 90	5% " papierowa 100 złr.	86 75	86 90
5% " węg. (Ostbahn) 10% pod.	94 25	94 50	5% " węg. (Ostbahn) 10% pod.	94 25	94 50
Akcyje bankowe.	Akcyje bankowe.	Akcyje bankowe.	Akcyje bankowe.	Akcyje bankowe.	Akcyje bankowe.
Anglo-aust. " 120 złr.	121 50	121 75	Anglo-aust. " 120 złr.	121 50	121 75
Boden-Credit " 200 "	226 —	226 50	Boden-Credit " 200 "	226 —	226 50
Kredyt dla h. i. p. " 140 "	304 20	304 50	Kredyt dla h. i. p. " 140 "	304 20	304 50
Kredyt węg. " 200 "	309 —	309 46	Kredyt węg. " 200 "	309 —	309 46
Niższo-Austr. " 500 "	870 —	875 —	Niższo-Austr. " 500 "	870 —	875 —
Hipoteczne galic. " 200 "	—	—	Hipoteczne galic. " 200 "	—	—
Austro-węgierskie " 500 "	829 —	831 —	Austro-węgierskie " 500 "	829 —	831 —
Unionbank " 100 "	118 50	118 75	Unionbank " 100 "	118 50	118 75
Verkehrsbank " 140 "	147 50	148 —	Verkehrsbank " 140 "	147 50	148 —
Bankverein " 100 "	111 75	112 —	Bankverein " 100 "	111 75	112 —
Länderbank " 200 "	—	—	Länderbank " 200 "	—	—
Akcyje kolei.	Akcyje kolei.	Akcyje kolei.	Akcyje kolei.	Akcyje kolei.	Akcyje kolei.
Albrechta " 200 złr.	169 25	169 75	Albrechta " 200 złr.	169 25	169 75
Alföldzkie " 210 "	214 —	214 25	Alföldzkie " 210 "	214 —	214 25
Elżbiety " 1000 "	2737 —	2742 —	Elżbiety " 1000 "	2737 —	2742 —
Ferdynanda pótn. " 200 "	193 75	194 25	Ferdynanda pótn. " 200 "	193 75	194 25
Franc. Józefa " 200 "	22 75	23 50	Franc. Józefa " 200 "	22 75	23 50
Morawsko-Szlaska " 200 "	—	—	Morawsko-Szlaska " 200 "	—	—
Lwowsko-zerniow.	Lwowsko-zerniow.	Lwowsko-zerniow.	Lwowsko-zerniow.	Lwowsko-zerniow.	Lwowsko-zerniow.
Aust. pótn.-zachod. " 200 "	170 25	171 —	Aust. pótn.-zachod. " 200 "	170 25	171 —
Południow. " 200 "	206 75	207 —	Południow. " 200 "	206 75	207 —
Tramwaj " 200 "	142 —	142 25	Tramwaj " 200 "	142 —	142 25
Węg.-gal. " 200 "	225 —	225 25	Węg.-gal. " 200 "	225 —	225 25
Węg. pótn.-wschod. " 200 "	162 25	163 —	Węg. pótn.-wschod. " 200 "	162 25	163 —
Węg. zachod. " 200 "	163 75	164 25	Węg. zachod. " 200 "	163 75	164 25
Listy zastawne.	Listy zastawne.	Listy zastawne.	Listy zastawne.	Listy zastawne.	Listy zastawne.
5% Bodencredit " 100 złr.	—	—	5% Bodencredit " 100 złr.	—	—
5% " 33 lat " 100 "	—	—	5% " 33 lat " 100 "	—	—
5% Austro-węgierskie " 100 złr.	100 50	101 65	5% Austro-węgierskie " 100 złr.	100 50	101 65
Obligacje pierwszeństwa.	Obligacje pierwszeństwa.	Obligacje pierwszeństwa.	Obligacje pierwszeństwa.	Obligacje pierwszeństwa.	Obligacje pierwszeństwa.
Albrechta " 300 złr. sr. za 100 "	93 65	93 —	Albrechta " 300 złr. sr. za 100 "	93 65	93 —
Alföldzkie " 200 "	94 70	94 90	Alföldzkie " 200 "	94 70	94 90
Gratzkoftach. " 150 "	98 50	99 —	Gratzkoftach. " 150 "	98 50	99 —
Elżbiety " 200 "	98 70	99 —	Elżbiety " 200 "	98 70	99 —
" 1870 " 200 "	100 40	100 80	" 1870 " 200 "	100 40	100 80
" 1872 " 200 "	101 —	101 50	" 1872 " 200 "	101 —	101 50
" 1873 " 200 "	100 60	100 80	" 1873 " 200 "	100 60	100 80
Ferd. pótn. " 300 złr. sr. za 100 "	105 40	105 80	Ferd. pótn. " 300 złr. sr. za 100 "	105 40	105 80
" 1872 " 300 złr. sr. za 100 "	105 50	106 —	" 1872 " 300 złr. sr. za 100 "	105 50	106 —
" 1876 " 100 złr. sr. " 100 "	105 50	106 —	" 1876 " 100 złr. sr. " 100 "	105 50	106 —
Gal. Kar. Lud. 1881 300 złr. sr. za 100 "	95 50	95 70	Gal. Kar. Lud. 1881 300 złr. sr. za 100 "	95 50	95 70
Lwow.-Czern. 1865 300 " " "	93 30	93 80	Lwow.-Czern. 1865 300 " " "	93 30	93 80
" 1867 300 " " "	97 50	98 50	" 1867 300 " " "	97 50	98 50
" 1868 300 " " "	98 50	99 —	" 1868 300 " " "	98 50	99 —
" 1872 300 " " "	90 75	91 —	" 1872 300 " " "	90 75	91 —
Rudolfa " 300 " " "	98 50	99 —	Rudolfa " 300 " " "	98 50	99 —
" 1869 300 " " "	98 60	99 —	" 1869 300 " " "	98 60	99 —
" 1872 300 " " "	98 50	98 80	" 1872 300 " " "	98 50	98 80
Siedmiogrodzkie 200 " " "	91 60	91 80	Siedmiogrodzkie 200 " " "	91 60	91 80
Papiery loteryjne.	Papiery loteryjne.	Papiery loteryjne.	Papiery loteryjne.	Papiery loteryjne.	Papiery loteryjne.
3% Bodencredit " 100 złr.	97 50	98 —	3% Bodencredit " 100 złr.	97 50	98 —
4% Cisańskie " 100 "	109 70	110 —	4% Cisańskie " 100 "	109 70	110 —
3% Serbskie " 100 fr.	33 —	33 25	3% Serbskie " 100 fr.	33 —	33 25
3% Tureckie " 400 "	25 90	26 20	3% Tureckie " 400 "	25 90	26 20
5% Reg. Dnnaju " 100 złr.	114 75	115 50	5% Reg. Dnnaju " 100 złr.	114 75	115 50
4% Zegluga Dunaju " 100 "	108 —	109 50	4% Zegluga Dunaju " 100 "	108 —	109 50
4% Tryest " 100 "	127 —	127 50	4% Tryest " 100 "	127 —	127 50
4% Tryest " 50 "	—	—	4% Tryest " 50 "	—	—
4% 1854 Losy " 250 "	113 50	119 —	4% 1854 Losy " 250 "	113 50	119 —
4% 1860 Losy " 500 "	130 —	130 75	4% 1860 Losy " 500 "	130 —	130 75
4% 1860 Losy " 100 "	137 50	138 —	4% 1860 Losy " 100 "	137 50	138 —
Losy 1864 " 100 "	169 75	170 50	Losy 1864 " 100 "	169 75	170 50
Losy czerwonego Krzyża węg. " 6 25	6 25	6 50	Losy czerwonego Krzyża węg. " 6 25	6 25	6 50
Węgierskie " 100 "	117 50	117 75	Węgierskie " 100 "	117 50	117 75
M. Wiednia " 100 "	125 50	126 —	M. Wiednia " 100 "	125 50	126 —
Kredytowe " 100 "	170 75	171 25	Kredytowe " 100 "	170 75	171 25
Klary " 40 "	37 75	38 25	Klary " 40 "	37 75	38 25
M. Insbruku " 20 "	21 75	22 25	M. Insbruku " 20 "	21 75	22 25
Keglewicz " 10 "	20 —	20 50	Keglewicz " 10 "	20 —	20 50
M. Krakowa " 20 "	18 75	19 —	M. Krakowa " 20 "	18 75	19 —
M. Lublany " 20 "	23 50	24 25	M. Lublany " 20 "	23 50	24 25
M. Budy " 40 "	38 50	39 50	M. Budy " 40 "	38 50	39 50
Palty " 40 "	36 50	37 —	Palty " 40 "	36 50	37 —
Czerwonego Krzyża " 10 "	12 25	12 75	Czerwonego Krzyża " 10 "	12 25	12 75
Rudolfa " 10 "	20 30	20 50	Rudolfa " 10 "	20 30	20 50
Salm " 40 "	54 —	54 50	Salm " 40 "	54 —	54 50
M. Salzburgu " 20 "	22 50	23 —	M. Salzburgu " 20 "	22 50	23 —
St. Genois " 40 "	45 —	45 75	St. Genois " 40 "	45 —	45 75
M. Stanisławowa " 20 "	25 50	26 50	M. Stanisławowa " 20 "	25 50	26 50
Waldstein " 20 "	27 50	28 20	Waldstein " 20 "	27 50	28 20
Wundisgrätz " 20 "	38 —	39 —	Wundisgrätz " 20 "	38 —	39 —
Losy użytkowe % Bodencredit " 30 —	30 —	31 —	Losy użytkowe % Bodencredit " 30 —	30 —	31 —